

Återremissyrkande

Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Moderaterna,
Demokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna
Kristdemokraterna
Centerpartiet

Särskilt yttrande

2023-03-29

Återremissyrkande angående Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Ärendet återremitteras till Idrotts- och föreningsnämnden som får i uppdrag att
 - a. Komplettera programmet med strategier för att i ökad utsträckning engagera gruppen äldre.
 - b. Komplettera programmet med strategier riktade mot tjejer under avsnittet Föreningsidrott.
 - c. Konkretisera samarbetet mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer.
 - d. Komplettera programmet med strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare inom såväl bredd- som elitidrotten.
 - e. Komplettera programmet med en skrivning om att fullmättshallar är normen vid nybyggnation av skolidrottshallar.

Yrkandet

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030 är ett av stadens allra viktigaste program då det spänner över flera områden. Folkhälsa, jämlikhet, integration och meningsfull fritid är alla viktiga samhällsfrågor som på ett eller annat sätt berörs av programmet. Programmet behöver dock i vissa fall konkretiseras och kompletteras.

Det behövs även ytterligare konkretiseringar och strategier gällande arbetet som riktar sig till flickor eftersom de är underrepresenterade och ägnar sig åt delvis andra former av idrottande än pojkar. Kompletterande skrivningar om hur staden kan underlätta för dess innevånare att hitta till aktiviteter och idrotter hos redan bidragsberättigade föreningar bör tillföras.

I avsnittet om elitidrott konstateras att ett väl fungerande samarbete mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer är nyckeln för en framgångsrik utveckling av (elit)idrott i Göteborg. I linje med detta hade det varit önskvärt med en viss precisering av hur detta samarbete ska utvecklas och vilken roll Göteborgs Stad kommer att ta i utvecklingen. Vidare saknas under avsnittet om elitidrott, strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare, som spelar en central roll för utvecklingen av såväl elitidrott som idrott mer generellt.

För att uppfylla målen i programmet riktas strategierna med all rätt mot grupperna ”barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet, personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar”.

Större delen av texten i programmet ägnas emellertid åt gruppen barn och ungdomar, medan gruppen äldre göteborgare enbart nämns i förbifarten och utan explicita strategier. Även äldre göteborgare har en självklar plats i idrottslivet och i takt med att vi blir allt äldre och friskare behöver idrotten anpassas till att möjliggöra idrottande upp i högre åldrar. Det idrottspolitiska programmet bör därför också innehålla strategier för att i ökad utsträckning engagera denna grupp.

Kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om att fullmåtthallar sak vara norm vid nybyggnation av skolidrottshallar. Detta behöver återigen slås fast i det aktuella programmet. Vi ser att man undantagsvis kan frångå detta beslut av ytskäl om en fullmåtshall omöjliggör nyetablering av en skola.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-01-20

Diarienummer 1428/22

Handläggare

Johan Pheiffer

Telefon: 031-368 02 38

E-post: johan.pheiffer@stadshuset.goteborg.se

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborg Stads idrottspolitiska program 2023-2030 antas.
2. Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att följa upp programmet.
3. Kommunfullmäktiges uppdrag givet i budget 2021 till idrotts- och föreningsnämnden om att ta fram ett idrottspolitiskt program förklaras fullgjort.
4. Kommunfullmäktiges uppdrag 2021-09-30 § 13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i budget 2021 i uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden att ta fram ett idrottspolitiskt program. Detta uppdrag har därefter kompletterats i och med kommunfullmäktiges uppdrag 2021-09-30 § 13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år.

Idrotts- och föreningsnämnden har 2022-12-19 beslutat att översända framtaget förslag till kommunstyrelsen som svar på kommunfullmäktiges uppdrag. Förslaget till program ska, enligt nämnden, skapa en gemensam syn på utvecklingen av idrott inom Göteborgs Stad. Programmets syfte är att stärka Göteborgs roll som en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. Programmets mål och strategier ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande.

Stadsledningskontoret bedömer det som sannolikt att ett genomförande av programmet stärker Göteborg som idrottsstad och att kommunfullmäktige kan fastställa förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Idrotts- och föreningsnämnden bedömer att ett genomförande av programmet skulle kunna kräva större ekonomiska resurser än idag. Det framgår dock inte i underlaget vilken omfattning det i så fall skulle röra sig om eller vad i det framtagna förslaget som skulle kräva dessa resurser. Stadsledningskontoret bedömer snarare att programmet i huvudsak bör kunna genomföras inom befintliga ramar. I det fall idrotts- och föreningsnämnden identifierar konkreta behov av budgettillskott under programmets genomförande hanteras dessa inom de årliga verksamhetsnomineringarna. I den mån

programmet medför ökade ambitioner för investeringar i anläggningar kommer detta beredas inom det ordinarie budgetarbetet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborgs Stad ska enligt programmet arbeta för ekologiskt hållbara idrottsevenemang och fungera som ett stöd till evenemangsarrangörer i deras hållbarhetsarbete. En central utgångspunkt i programförslaget är att det ska vara lätt att nå idrottsanläggningarna via hållbara transportsätt.

Byggandet, upprustningen och driften av idrottsanläggningar innebär i varierande grad miljö- och klimatmässiga belastningar. Arbetet med idrottsanläggningarna regleras i det avseendet av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram som bland annat pekar ut ett hållbart byggande som en av sex övergripande strategier.

Bedömning ur social dimension

Programmet förväntas bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande. Programmet har ett genomgående jämlikhetsperspektiv mot bakgrund av de stora skillnaderna i folkhälsa bland olika grupper i samhället. För att uppfylla målen i programmet riktas strategierna framför allt mot följande målgrupper: barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet, personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Civilsamhällets betydelse är framträdande i programmet. Föreningsidrotten stärker med sin verksamhet folkhälsan bland annat genom att ge förutsättningar för fysisk aktivitet och en meningsfull fritid. En stor del av arbetet med programmet handlar om att Göteborgs Stad ska stödja och samverka med föreningsidrotten för att på så vis ge föreningsidrotten förutsättningar att bedriva sin samhällsnyttiga verksamhet.

Ett brett utbud av idrottsevenemang skapar engagemang och gemenskap. Idrottsevenemangen utgör viktiga mötesplatser i staden och bidrar i förlängningen till en mer sammanhållen stad.

Bilagor

1. Kommunfullmäktige protokollsutdrag 2021-09-30 § 13
2. Idrotts- och föreningsnämndens handlingar 2022-12-19 § 184
3. Förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030

Ärendet

Ärendet utgör återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag givet i budget 2021 till idrotts- och föreningsnämnden om att ta fram ett idrottspolitiskt program. Ärendet är därtill en återrapportering av kommunfullmäktiges kompletterande uppdrag 2021-09-30 §13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år. Sammantaget utgör dessa återrapporteringar förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige gav 2020-11-05 § 5 i uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden att ta fram ett idrottspolitiskt program. Detta uppdrag har därefter kompletterats i och med kommunfullmäktiges uppdrag 2021-09-30 § 13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år.

Arbetet med att ta fram förslaget till program har, enligt idrotts- och föreningsnämnden, haft ett brett deltagande från ett stort antal berörda parter och har under våren även varit ute på remiss. Remissen gav nämnder, styrelser, kommunstyrelsens råd, ungdomsfullmäktige, riksidrottsuniversiteten och föreningsidrotten möjlighet att tycka till om programmet. Förvaltningen har utvecklat förslaget med hänsyn till remissinstansernas yttranden och presenterar ett förslag till program som bedöms kunna stärka Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete.

Programmet ska, enligt nämnden, skapa en gemensam syn på utvecklingen av idrott inom Göteborgs Stad. Programmets syfte är att stärka Göteborgs roll som en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. Programmets mål och strategier ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande. Idrotts- och föreningsnämnden har 2022-12-19 beslutat att översända framtaget förslag till kommunstyrelsen som svar på kommunfullmäktiges uppdrag.

Programmets utformning

Programmet byggs upp av fyra målområden: idrottsanläggningar, föreningsidrott, idrott på egen hand samt idrottsevenemang och elitidrott.

För vart och ett av de fyra målområdena finns ett mål formulerat, se figuren nedan.

För varje målområde beskrivs de trender, förutsättningar och omvärldsfaktorer som motiverar respektive mål. Varje mål har ett antal prioriterade strategier som Göteborgs Stad föreslås arbeta med under programperioden i syfte att uppfylla målet.

Det finns därtill en planering för hur målen ska följas upp och en sammanställning av vilka nämnder och bolagsstyrelser som ansvarar för att uppfylla målen.

Genomförande och uppföljning av programmet

Genomförandet av programmet bygger på att de ansvariga nämnderna och bolagsstyrelserna samordnar sitt arbete för att uppfylla respektive mål. Av den anledningen föreslås samordningsgrupper tillsätts för respektive målområde där de ansvariga aktörernas förvaltningar och bolag gemensamt kan planera och följa upp målen.

Programmet pekar ut 14 aktörer (idrotts- och föreningsnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden, stadsmiljönämnden, grundskolenämnden, socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, nämnden för funktionsstöd, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden, Got Event AB och Göteborg & Co AB) inom Göteborgs Stad som får ett ansvar för att uppfylla ett eller flera av de fyra målen. De ansvariga aktörerna har i uppgift att samordna planeringen, genomförandet och uppföljningen av insatserna. Programmet beskriver därutöver ett antal nämnder och bolagsstyrelser som andra viktiga aktörer, vilka med sin ordinarie verksamhet i olika grad bidrar till att målen uppfylls. Idrotts- och föreningsnämnden har en särskilt framträdande roll som den enda aktören som är utpekad som ansvarig aktör för alla fyra mål. Idrotts- och föreningsnämnden har även i uppgift att driva och samordna arbetet med programmet i sin helhet.

För att programmet ska kunna genomföras kan målen och strategierna behöva omsättas i mer konkreta aktiviteter. De ansvariga nämnderna och bolagsstyrelserna har i uppgift att inventera behoven och göra en planering av hur målen ska uppfyllas. Eftersom förutsättningarna och behoven kan skilja sig mellan målområdena kan en sådan planering behöva se olika ut.

Programmet följs upp av idrotts- och föreningsnämnden både när halva programperioden löpt ut och i slutet av programperioden och delges då kommunfullmäktige. I egenskap av samordnande aktör kommer därtill idrotts- och föreningsnämnden hållas uppdaterad om arbetets utveckling.

Uppföljningen kommer att ske i form av uppföljningsrapporter som utgår från indikatorer och andra relevanta underlag.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer det som sannolikt att ett genomförande av programmet stärker Göteborg som idrottsstad.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-05-19 § 14 om en ny struktur för styrande dokument inom strategisk stadsplanering, som innebär en förflyttning från dagens förhållandevis många stadenövergripande planerande styrande dokument till färre program och planer på staden-nivå, som i sin tur vid behov följs av planer på nämnd-/styrelsenivå. Förslaget till idrottspolitiskt program innehåller strategier inom stadsplanering och stadsutveckling, varför det kan vara relevant att tillämpa den beslutade strukturen på programmet.

Merparten av programmets prioriterade strategier ryms inom idrotts- och föreningsnämndens grunduppdrag, vilket i och med beslutet om en ny struktur innebär att nämnden hade kunnat anta en plan på nämndnivå. Stadsledningskontoret bedömer ändå

att programmet kan medföra ett värde utifrån att det medför de ”uttalade och delade visionerna” som kommunfullmäktige efterfrågade i samband med att uppdraget gavs i budgeten för 2021.

Stadsledningskontoret konstaterar att jämfört med de flesta andra stadenövergripande program så är merparten av utpekade strategier närliggande idrotts- och föreningsnämndens nuvarande reglemente och att ett flertal av de utpekade nämnderna och styrelserna kommer att ha relativt begränsade bidrag. Det är därför stadsledningskontorets bedömning att idrotts- och föreningsnämnden, utifrån det utpekade ansvaret att driva och samordna arbetet med programmet i sin helhet, behöver säkerställa att de inte belastar övriga nämnder och bolag mer än vad som är nödvändigt för att genomföra strategierna.

Stadsledningskontoret bedömer att de båda uppdragen till idrotts- och föreningsnämnden kan förklaras fullgjorda och att kommunfullmäktige kan fastställa förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Motion av Marina Johansson (S) och Henrik Munck (D) om att strategiskt samordna och stärka bredd- och elitidrotten i Göteborg

§ 13, 1232/20

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

1. Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter. Programmet ska även omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år.
2. Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av olika anläggningars förutsättningar att öka kapaciteten för idrott på högre nivåer på ett sätt som inte sker på bekostnad av breddidrottens möjligheter att träna och tävla.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder, styrelser samt relevanta nätverk och paraplyorganisationer, kartlägga ansvarsfördelningen gällande stadens kontakter med föreningslivet samt ge förslag på hur samordningen kan stärkas. Uppdraget berör föreningslivet ur ett brett perspektiv.
4. Den av Marina Johansson och Henrik Munck väckta motionen anses i övrigt besvarad.

Tidigare behandling

Bordlagt den 16 september 2021, § 61.

Handling

2021 nr 136.

Yrkanden

Kalle Bäck (KD), Daniel Bernmar (V), Stina Svensson (FI), Jonas Ransgård (M), Bo Andersson (L) och Martin Nilsson (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Henrik Munck (D), Jörgen Fogelklou (SD) och Sofi Bringsoniou (S) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att kommunstyrelsens förslag har bifallits.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen
Idrotts- och föreningsnämnden
Göteborg & Co AB
Göteborgs Stadshus AB

Dag för justering

2021-10-14

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

§ 184, diarienummer 0464/22

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner förslaget till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030.
2. Idrotts- och föreningsnämnden översänder förslaget till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030 till kommunstyrelsen som svar på kommunfullmäktiges uppdrag att ”ta fram ett idrottspolitiskt program” (§ 5, 2020-11-05) och kommunfullmäktiges uppdrag att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att i programmet ”omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år” (§ 13, 2021-09-30).

Handlingar

- Tjänsteutlåtande avdelning utveckling & ekonomistyrning, daterad 2022-11-28
- Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030
- Sammanställning av remissyttranden över det idrottspolitiska programmet

Protokollsutdrag skickas till

- Avdelning utveckling & ekonomistyrning
- Kommunstyrelsen

Dag för justering

2022-12-20

Vid protokollet

Sekreterare

Moa Pålsson

Ordförande

Magnus Berntsson (KD)

Justerande

Bettan Andersson (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-11-28

Diarienummer 0464/22

Handläggare

Daniel Goffe

Telefon: 031-368 21 86

E-post: daniel.goffe@ioff.goteborg.se

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Förslag till beslut

I idrotts- och föreningsnämnden

1. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner förslaget till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030.
2. Idrotts- och föreningsnämnden översänder förslaget till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030 till kommunstyrelsen som svar på kommunfullmäktiges uppdrag att ”ta fram ett idrottspolitiskt program” (§ 5, 2020-11-05) och kommunfullmäktiges uppdrag att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att i programmet ”omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år” (§ 13, 2021-09-30)

Sammanfattning

På uppdrag av kommunfullmäktige har ett förslag till idrottspolitiskt program tagits fram. Programmet ska skapa en gemensam syn på utvecklingen av idrott inom Göteborgs Stad. Syftet med programmet är att stärka Göteborgs roll som en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. Programmets mål och strategier ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande.

Arbetet med programmet har haft ett brett deltagande från ett stort antal berörda parter och har under våren även varit ute på remiss. Remissen gav nämnder, styrelser, kommunstyrelsens råd, Ungdomsfullmäktige, riksidrottsuniversiteten och föreningsidrotten möjlighet att tycka till om programmet. Förvaltningen har utvecklat programmet med hänsyn till remissinstansernas yttranden och presenterar ett förslag till program som bedöms kunna stärka Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Arbetet för att uppfylla programmets mål innebär fortsatta kostnader för att bland annat stödja föreningsidrotten och att bygga, rusta upp och drifta idrottsanläggningar. Kostnadsnivån avgörs inom ramen för investerings- och budgetplaneringen. Att uppfylla målen i programmet skulle kunna kräva att större ekonomiska resurser behöver tillföras jämfört med i dag. Det finns samtidigt en utbredd fysisk inaktivitet bland befolkningen som innebär stora samhällskostnader. Det är framför allt bland vissa grupper i samhället, såsom barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning, som en lägre grad av fysisk aktivitet är vanlig. Den fysiska inaktivitetens samhällskostnader manifesteras

framför allt i kostnader för hälso- och sjukvård och sjukfrånvaro i arbetet. Om fler idrottare, i linje med programmet, kan hälsan stärkas och samhällskostnaderna minska. Kostnaden för satsningar på idrott kan därmed ses som en investering som över tid genererar bättre hälsa och ekonomi för individen och samhället.

Attraktiva och hållbara idrottsevenemang för elitidrott och breddidrott viktiga för en växande besöksnäring. En attraktiv idrottsstad lockar fler att etablera sig i staden och kan på sikt innebära investeringar, fler arbetstillfällen och ökade skatteintäkter.

Bedömning ur ekologisk dimension

Byggandet, upprustningen och driften av idrottsanläggningar, som görs i dag och som en följd av programmet behöver fortsätta i stor omfattning, innebär i varierande grad miljö- och klimatomfattiga belastningar. Arbetet med idrottsanläggningarna regleras i det avseendet av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram som bland annat pekar ut ett hållbart byggande som en av sex övergripande strategier.

Ett viktigt perspektiv i programmet är att idrottsanläggningarna ska användas effektivt – att det ska finnas förutsättningar för många idrotter på samma idrottsanläggning, att idrottsanläggningarna samnyttjas med andra funktioner och att vissa typer av idrottsanläggningar ska kunna användas under en större del av dygnets timmar.

Två andra områden som är viktiga ur ett ekologiskt perspektiv är transporter och evenemang. Hur besökarna tar sig till idrottsanläggningarna är viktigt ur ett miljö- och klimatperspektiv. En central utgångspunkt i programförslaget är att det ska vara lätt att nå idrottsanläggningarna via hållbara transportsätt. Idrottsevenemang kan i sin tur innebära belastningar på miljön och klimatet i olika grad. Göteborgs Stad ska enligt programmet arbeta för ekologiskt hållbara idrottsevenemang och fungera som ett stöd till evenemangsarrangörer i deras hållbarhetsarbete.

Bedömning ur social dimension

Programmet ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande. Programmet har ett genomgående jämlikhetsperspektiv mot bakgrund av de stora skillnaderna i folkhälsa bland olika grupper i samhället. Jämlikhetsperspektivet tar sig bland annat uttryck i målsättningar och strategier för att såväl användningen av idrottsanläggningarna som deltagandet i föreningsidrottandet och idrottandet på egen hand ska öka och bli mer jämlikt. Ett viktigt värde för kommunens stöd till elitidrotten är att stödet ska vara jämlikt och jämställt.

Civilsamhällets betydelse är framträdande i programmet. Föreningsidrotten stärker med sin verksamhet folkhälsan bland annat genom att ge förutsättningar för fysisk aktivitet och en meningsfull fritid. En stor del av arbetet med programmet handlar om att Göteborgs Stad ska stödja och samverka med föreningsidrotten för att på så vis ge föreningsidrotten förutsättningar att bedriva sin samhällsnyttiga verksamhet.

Ett brett utbud av idrottsevenemang skapar engagemang och gemenskap. Idrottsevenemangen utgör viktiga mötesplatser i staden och bidrar i förlängningen till en mer sammanhållen stad.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

1. Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030
2. Sammanställning av remissyttranden över det idrottspolitiska programmet

Ärendet

Idrotts- och föreningsnämnden fick i Göteborgs Stads Budget 2021 i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program. Förvaltningen har i bred samverkan tagit fram ett förslag som nämnden föreslås godkänna och översända till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Uppdraget

Uppdraget att ta fram ett idrottspolitiskt program riktades till idrotts- och föreningsnämnden i Göteborgs Stads Budget 2021. Uppdraget motiverades på följande sätt i budgeten:

En genomtänkt plan för utveckling av stadens fritids- och idrottsområden skulle gynna utvecklingen av en jämlik och sammanhållen stad. Uttalade och delade visioner skulle öka tydligheten i samplaneringen med andra aktörer i stadsplaneringsfrågor. Nämnden får därför i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program.

Under år 2021 formulerade kommunfullmäktige ett kompletterande uppdrag. Det var i samband med behandlingen av en motion om att strategiskt samordna och stärka bredd- och elitidrotten som kommunfullmäktige den 30 september 2021 (§ 13) riktade ett uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden med anknytning till det idrottspolitiska programmet. Uppdraget var att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att programmet även ska ”omhänderta åtgärder för att minska avhopp från idrottsföreningar bland unga över 15 år”.

Båda uppdragen föreslås kunna förklaras fullgjorda i samband med att förslaget till idrottspolitiskt program nu presenteras. Programmet följer intentionerna i budgeten genom att bland annat ge förutsättningar för en stärkt samplanering i stadsplaneringen. Intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi omhändertas i programmet bland annat genom att elitidrottens särskilda förutsättningar lyfts fram jämte föreningsidrotten i stort. Programmet ger därutöver en bild av hur avhoppet bland barn och unga ser ut och har en särskild strategi, grundad i forskningen och föreningsidrottens egna målsättningar inom området, som syftar till att minska avhoppet.

Varför ett idrottspolitiskt program?

Hur kommuner bedriver sitt idrottspolitiska arbete är ett område som inte regleras på nationell nivå så som är fallet med exempelvis utbildning och äldreomsorg. Det innebär att det till stor del är upp till kommunerna själva att sätta ambitionsnivåer och inriktningar för arbetet med olika idrottsfrågor. För att rama in arbetet och ge det en gemensam riktning har många kommuner därför tagit fram idrottspolitiska program, däribland Stockholms stad, Linköpings kommun och Uppsala kommun.

Centrum för idrottsforskning lyfte nyligen fram nyttan med att kommuner tar fram idrottspolitiska program i rapporten ”Idrottsanläggningar – i dag och i morgon” (2022). Idrottspolitiska program presenteras där som ett sätt att stärka styrningen av frågor som rör idrott. Därutöver har Riksidrottsförbundet uttryckligen uttalat att de ska stödja kommuner som vill ta fram idrottspolitiska program eftersom de ser programmen som ett viktigt verktyg för att stärka bland annat försörjningen av idrottsanläggningar.

Programmets utformning

Programmet, som finns som bilaga till detta tjänsteutlåtande, byggs upp av fyra målområden: idrottsanläggningar, föreningsidrott, idrott på egen hand samt idrottsevenemang och elitidrott.

Alla fyra målområden fyller en viktig funktion för att uppnå den övergripande målbilden om en levande idrottsstad. En levande idrottsstad illustrerar ett förhållningssätt som innebär att Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete bejakar en mångfald av idrottsformer och idrottsuttryck. En levande idrottsstad erbjuder inte bara ett sätt att idrotta utan är en plats för såväl en livskraftig föreningsidrott som olika sätt kunna idrotta på egen hand samtidigt som det finns attraktiva och hållbara idrottsevenemang och en stark elitidrott. Alla delar förstärker varandra och utgör tillsammans fundamentet för en levande idrottsstad.

För vart och ett av de fyra målområdena finns ett mål formulerat, se figuren nedan. Målet för idrottsanläggningar är *ett större utbud av idrottsanläggningar som används jämlikt*. Målet för föreningsidrott är *ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten*. Målet för idrott på egen hand är *ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand*. Målet för idrottsevenemang och elitidrott är *ett bredare utbud av idrottsevenemang och en stark elitidrott*.

För varje målområde beskrivs de trender, förutsättningar och omvärldsfaktorer som motiverar respektive mål. Varje mål har ett antal prioriterade strategier som Göteborgs Stad ska arbeta med under programperioden i syfte att uppfylla målet. Det finns därtill en planering för hur målen ska följas upp och en sammanställning av vilka nämnder och bolagsstyrelser som ansvarar för att uppfylla målen.

För att skapa ett mer tilltalande och tillgängligt intryck kommer programmet efter dess antagande att ges en utvecklad layout med tillhörande bilder.

Hur programmet ska genomföras och följas upp

Genomförandet av programmet bygger på att de ansvariga nämnderna och bolagsstyrelserna samordnar sitt arbete för att uppfylla respektive mål. Av den anledningen tillsätts samordningsgrupper för respektive målområde där de ansvariga aktörernas förvaltningar och bolag gemensamt kan planera och följa upp målen.

Programmet pekar ut 14 aktörer inom Göteborgs Stad som har ett ansvar för att uppfylla ett eller flera av de fyra målen. Därutöver beskrivs andra viktiga aktörer, vilket är nämnder och bolagsstyrelser som med sin ordinarie verksamhet i olika grad bidrar till att målen uppfylls. Idrotts- och föreningsnämnden har en särskilt framträdande roll som den

enda aktören som är utpekad som ansvarig aktör för alla fyra mål. Idrotts- och föreningsnämnden har även i uppgift att driva och samordna arbetet med programmet i sin helhet.

För att programmet ska kunna genomföras kan målen och strategierna behöva omsättas i mer konkreta aktiviteter. De ansvariga nämnderna och bolagsstyrelserna har i uppgift att inventera behoven och göra en planering av hur målen ska uppfyllas. Eftersom förutsättningarna och behoven kan skilja sig mellan målområdena kan en sådan planering behöva se olika ut.

Programmet följs upp både när halva programperioden löpt ut och i slutet av programperioden och delges då kommunfullmäktige. I egenskap av samordnande aktör kommer därtill idrotts- och föreningsnämnden hållas uppdaterad om arbetets utveckling.

Uppföljningen kommer att ske i form av uppföljningsrapporter som utgår från indikatorer och andra relevanta underlag. Viktigt för uppföljningen är att indikatorerna, som ger en övergripande bild av utvecklingen, bryts ned i mindre beståndsdelar och kompletteras med exempelvis kvalitativa underlag. För att kunna ge en så god bild av måluppfyllelsen som möjligt behöver uppföljningsmetoderna i vissa fall utvecklas under programperioden.

Arbetet med att ta fram programmet

Programarbetet har baserats på relevant forskning och statistik samt lärdomar från andra kommuner. En viktig utgångspunkt har varit att ge ett stort antal aktörer möjlighet att delta i arbetsprocessen. Arbetet har därför till stor del bestått av att sammanställa studier, göra omvärldsanalyser och samverka med olika intressenter inom ramen för arbetsgrupper, referensgrupper och enskilda möten.

Ett stort antal förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad har deltagit inom ramen för arbetsgrupper och referensgrupper. En intern arbetsgrupp har inneburit ett brett deltagande även inom idrotts- och föreningsförvaltningen.

Föreningsidrotten och politiker har deltagit både i ett tidigt och i ett senare skede av arbetsprocessen. Alla specialdistriktsförbund och elitidrottsföreningar med verksamhet i Göteborg liksom representanter för alla politiska partier i idrotts- och föreningsnämnden har bjudits in till olika workshops i syfte att ge förutsättningar för ett brett och aktivt deltagande.

En viktig del av förankringen och kvalitetssäkringen av programmet har varit den remiss som pågick under våren 2022. Remissen gav ett stort antal aktörer inom och utanför Göteborgs Stad möjlighet att delta i arbetsprocessen.

Remissförfarandet

Idrotts- och föreningsnämnden beslutade den 28 mars 2022 (§ 32) att skicka ett första programförslag på remiss. 26 aktörer bjöds in att tycka till om förslaget, vilket innefattade de nämnder och bolagsstyrelser som i programmet är ansvariga för dess genomförande. Bland remissinstanserna fanns också Göteborgs Stads pensionärsråd, HBTQ-råd och råd för funktionshinderfrågor samt Ungdomsfullmäktige och Business Region Göteborg. Även RF-SISU Västra Götaland samt riks-idrottsuniversitetet vid Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola gavs möjlighet att tycka till om förslaget.

Alla remissinstanser inkom med remissyttranden förutom kretslopp- och vattennämnden som avstod från att yttra sig. Ytterligare två av remissinstanserna avstod från att yttra sig men inkom med kortfattade yttranden som därför omhändertagits i arbetet. Yttrandena i sin helhet finns registrerade i ärendet 0125/22 i idrotts- och föreningsförvaltningens diarium. Remissyttrandena finns även sammanställda som bilaga till detta tjänsteutlåtande.

18 remissinstanser tillstyrkte remissen, översände ett yttrande eller motsvarande medan fem av remissinstanserna avstyrkte remissen. De avstyrkande remissinstanserna är de fyra socialnämnderna, som inkom med yttranden med likalydande innehåll, och nämnden för funktionsstöd.

Förvaltningen har sammanställt och bedömt alla remissinstansers synpunkter och utvecklat programmet baserat på dessa. Ett särskilt fokus har lagts på synpunkterna från de remissinstanser som avstyrkte remissen. Förvaltningen har samverkat med socialförvaltningarna och förvaltningen för funktionsstöd för att säkerställa en samsyn om hur programmet bäst kan utvecklas i linje med deras nämnders synpunkter. Förvaltningen bedömer att de genomförda förändringarna har omhändertagit de avstyrkande remissinstansernas viktigaste synpunkter.

Remissinstansernas övergripande synpunkter på programmet i sin helhet är till stor grad positiva. Alla remissinstanser ställer sig positiva till att ett idrottspolitiskt program tas fram. Många remissinstanser gör bedömningen att programmet speglar de viktigaste frågorna och att programmet kommer stärka samordningen av det idrottspolitiska arbetet inom Göteborgs Stad. Ett antal remissinstanser vill se en annorlunda betoning inom vissa delar av programmet och många efterfrågar förtydliganden i delar av programmet.

Remissinstansernas synpunkter har lett till justeringar i programmet. Nedan beskrivs de viktigaste delarna av hur synpunkterna har hanterats.

Programmets syfte och förhållande till olika målgrupper

De avstyrkande remissinstansernas viktigaste synpunkter handlade framför allt om programmets syfte och hur programmet, för att uppfylla syftet att bland annat bidra till en jämlik hälsa, förhåller sig till olika grupper i samhället. En av socialnämndernas viktigaste synpunkter var att syftet med programmet upplevdes vara oklart och att programmets bidrag till en jämlik hälsa inte i tillräcklig grad genomsyrade programmets mål, strategier och uppföljning. Både socialnämnderna och nämnden för funktionsstöd konstaterade vidare ett behov av att programmet bättre bör synliggöra behovet av att rikta insatser till olika målgrupper, såsom personer med funktionsnedsättning och barn och unga.

Förvaltningen delar bedömningen att det finns ett behov av att förtydliga programmets syfte och förhållandet till begreppen jämlik hälsa och en levande idrottsstad. Programmet har därför kompletterats med en mer utvecklad beskrivning av vad som menas med en levande idrottsstad.

Vidare kan många frågetecken rätas ut genom att tydligare positionera programmet i förhållande till andra styrande dokument inom Göteborgs Stad. Fysisk aktivitet och jämlik hälsa är viktiga begrepp i programmet men utgör inte ramarna för programmet. Arbetet med fysisk aktivitet, jämlik hälsa och andra aspekter styrs redan till viss del på andra sätt inom Göteborgs Stad och det idrottspolitiska programmet syftar till att

komplettera den befintliga styrningen ur ett idrottspolitiskt perspektiv. För att tydliggöra det perspektivet ger programmet nu en mer ingående beskrivning av *på vilket sätt* programmet kopplar an till andra relaterade styrande dokument.

För att förtydliga programmets ramar och undvika överlappningar med övriga styrande dokument presenteras syftet som att programmet ska bidra till ett ”jämnt idrottande” snarare än en ”jämlig hälsa”.

När det gäller förhållandet till olika målgrupper konstaterar förvaltningen att det finns en samsyn med remissinstanserna om att arbetet behöver rikta in sig på vissa underrepresenterade grupper i samhället. Synpunkterna gällde att jämlikhetsambitionerna inte i tillräcklig grad synliggörs på ett tydligt sätt när målen, strategierna och uppföljningen presenteras i programmet. Redovisningen av respektive mål i programmet har därför kompletterats med en inriktning som pekar ut vilka grupper som arbetet med strategierna framför allt ska rikta in sig på.

Programmet har även förtydligat hur statistik kan brytas ned på olika grupper för att på så vis säga något om olika gruppers skilda förutsättningar. Beskrivningen av programmets uppföljning har i allmänhet utvecklats väsentligt och presenteras nu i ett eget kapitel. I kapitlet ges en beskrivning av principerna för uppföljningen, förutsättningarna att följa upp respektive mål och behoven av att utveckla uppföljningsmetoderna.

Målområdenas inbördes relation

Några av remissinstanserna hade synpunkter på hur de fyra målområdena förhåller sig till varandra. Socialnämnderna vill se en prioritering mellan målområdena.

Grundskolenämnden med flera ser en risk för att målområdet idrottsevenemang och elitidrott kan stå i konflikt med andra målområden, medan Riksidrottsuniversitetet vid Göteborgs universitet påpekar att det, att döma av aktuell forskning på området, inte ska målas upp en konflikt mellan elitidrott och breddidrott. Göteborg & Co och RF-SISU Västra Götaland föreslår att idrottsevenemang och elitidrott delas upp i två separata målområden för att breddidrottens evenemang inte ska osynliggöras.

Förvaltningen har tagit till sig remissinstansernas goda argument kring målområdenas struktur men föreslår inga förändringar på den övergripande nivån. För programmets övergripande målbild om en levande idrottsstad är alla fyra målområdena av stor vikt. Målområdena har viktiga värden i sig själva och förstärker och knyter an till varandra på olika sätt. För att uppfylla syftet med programmet behöver Göteborgs Stad arbeta aktivt med alla fyra målområdena samtidigt.

Målområdet idrottsevenemang och elitidrott kvarstår för att inte göra programmet för spretigt. Det finns även värden med att se idrottsevenemangen och elitidrotten som en helhet med tanke på hur kommunen är organiserad. Att idrotts- och föreningsnämnden, Göteborg & Co och Got Event ges ett gemensamt helhetsansvar för idrottsevenemang och elitidrott skapar goda förutsättningar för att syftet med programmet uppfylls. Med det sagt ser förvaltningen att breddidrottens idrottsevenemang i större utsträckning kan förstärkas i programmet. Texten har därför förtydligats för att det inte ska framstå som att målområdet till större del rör elitidrottens idrottsevenemang. Programmet ger nu en tydligare beskrivning av vilken betydelse ungdomscuper och andra idrottsevenemang har för föreningsidrotten i stort.

Breddad syn på idrottsföreningar

Socialnämnderna och rådet för funktionshinderfrågor vill se en bredare syn på vad det innebär att vara en idrottsförening. Remissinstanserna hänvisar till att det finns många föreningar i Göteborg som bedriver idrottsaktiviteter men som inte är anslutna till Riksidrottsförbundet och att programmet därför inte bör förutsätta en relation till Riksidrottsförbundet. Förvaltningen delar bedömningen och har gett idrottsföreningar en mer öppen beskrivning i programmet. Det är dock viktigt att betona att begreppet föreningsidrott förutsätter en koppling till Riksidrottsförbundet. Föreningsidrotten är en aktör i samhället med sina egna förutsättningar, möjligheter och behov fungerar som en viktig samverkanspart för Göteborgs Stad.

Skarpare målformuleringar och färre prioriterade strategier

För att det ska vara lättare att värdera måluppfyllelsen efterfrågar några av remissinstanserna, bland annat riksidrottsuniversitetet vid Göteborgs universitet och RF-SISU Västra Götaland, en tydligare ambitionsnivå i programmet. Mindre justeringar har därför gjorts av hur två av målen är formulerade och därtill har ett antal prioriterade strategier lyfts ur programmet. Justeringarna har gjorts i dialog med stadsledningskontoret.

Justeringarna i målformuleringarna syftar till att förtydliga den önskade förflyttningen inom programperioden. Alla mål beskriver nu en tydlig riktning: att utbudet av idrottsanläggningar ska användas jämnt och bli *större*, att föreningsdeltagandet och idrottandet på egen hand ska *öka* och bli *mer jämnt* samt att utbudet av idrottsevenemang ska bli *bredare* jämte en stark elitidrott. För de flesta målen handlar riktningen om att bryta en trend, exempelvis det över tid sjunkande deltagandet i föreningsidrotten. Det kan vara värt att poängtera att det skulle ha varit lättare att följa upp målen om de i stället skulle ha varit formulerade som ett tillstånd eller utfall, men det är inte möjligt utan att samtidigt reducera det breda och viktiga arbete som krävs inom varje målområde. Målen tar fasta på breda förflyttningar inom folkhälsan och kan dessutom uppnås på olika sätt. De föreslagna målformuleringarna motsvarar därför Göteborgs Stads inriktning i arbetet bäst.

Justeringarna bland strategierna syftar till att förstärka de viktigaste prioriteringarna och att undvika överlappningar med den styrning som finns redan i dag. Programmets prioriterade strategier är viktiga för att uppfylla målen, kompletterar befintlig styrning inom Göteborgs Stad och ställer krav på en samordning mellan de ansvariga aktörerna. Programmet ger i övrigt en bild av både det arbete som pågår, som behöver värnas och utvecklas, och det arbete som är prioriterat för att uppfylla målen i programmet.

Förändringarna bedöms göra programmet tydligare och underlätta såväl planeringen som uppföljningen av programmet.

Förtydligad ansvarsbild

Flera remissinstanser, däribland socialnämnderna, nämnden för funktionsstöd och Göteborg & Co, efterfrågar en tydligare beskrivning av vad det innebär att vara ansvarig för ett mål. Som en följd av det har vissa förtydliganden gjorts. Det mest väsentliga för ansvaret, och som har förtydligats, är att de ansvariga aktörerna har i uppgift att samordna planeringen, genomförandet och uppföljningen av insatserna. Programmet beskriver därutöver att nämnder och bolagsstyrelser, som *andra viktiga aktörer*, med sin ordinarie verksamhet i olika grad bidrar till att målen uppfylls.

För att stärka värdet med att vissa nämnder och bolagsstyrelser har i uppgift att samordna sitt arbete har vissa justeringar gjorts bland ansvaren. I stället för att pekas ut som ansvariga beskrivs några nämnder och bolagsstyrelser som andra viktiga aktörer. Det gäller exempelvis nämnderna inom stadsutveckling och deras ansvar för målområdet idrott på egen hand. Distinktionen är viktig för att ge förutsättningar för en fokuserad samordning mellan de aktörer som är mest berörda.

Förvaltningens bedömning

Förslaget till ett idrottspolitiskt program är resultatet av ett brett arbete som vilar på en kunskapsbaserad grund. Ett stort antal berörda aktörer, såväl inom som utanför Göteborgs Stad, har deltagit i framtagandet av programförslaget. Programmet väntas kunna stärka utvecklingen av en lång rad idrottsfrågor inom Göteborgs Stad och ge stadens alla invånare bättre förutsättningar att ta del av idrott i olika former.

Johan Sävhage

Lotta Lidén Lundgren

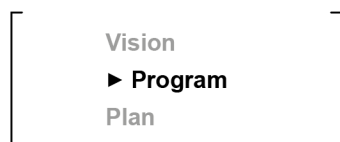
Förvaltningsdirektör

Avdelningschef utveckling & ekonomistyrning

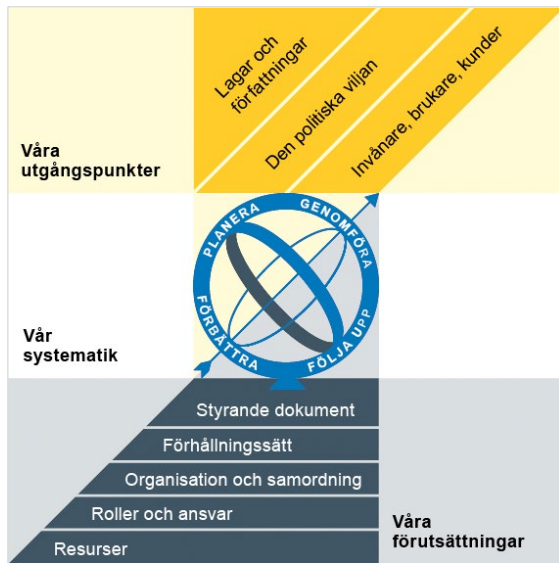

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Planerande styrande dokument

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning] **Gäller för:** [Text] **Diarienummer:** [Nummer] **Datum och paragraf för beslutet:** [Text]

Dokumentsort: [Dokumentsort] **Giltighetstid:** [Giltighetstid] **Senast reviderad:** [Datum] **Dokumentansvarig:** [Funktion]

Bilagor:
[Bilagor]

Innehåll

Inledning	4
Syftet med detta program	4
Vem omfattas av programmet	4
Giltighetstid	4
Bakgrund	4
Koppling till andra styrande dokument.....	5
Genomförande av detta program.....	5
Uppföljning av detta program.....	5
Ett program för en levande idrottsstad	7
Idrottsanläggningar	9
Föreningsidrott.....	13
Idrott på egen hand.....	17
Idrottsevenemang och elitidrott.....	20
Uppföljningen av programmets mål	23
Centrala begrepp.....	28
Bilaga 1. Relaterade styrande dokument	29
Bilaga 2. Programmets bidrag till de globala målen i Agenda 2030.....	31

Inledning

Syftet med detta program

Göteborg ska vara en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. Idrottsfrågorna behöver därför ha en tydlig plats när staden utvecklas. Det här programmet ska skapa en gemensam syn på utvecklingen av idrott inom Göteborgs Stad. Programmets mål och strategier ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande.

Vem omfattas av programmet

Programmet omfattar Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser. Det är i första hand följande nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av programmet: exploateringsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, Got Event, grundskolenämnden, Göteborg & Co, idrotts- och föreningsnämnden, kretslopp- och vattennämnden, nämnden för funktionsstöd, nämnden för demokrati och medborgarservice, socialnämnderna Centrum, Hisingen, Sydväst och Nordost, stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden, stadsmiljönämnden, utbildningsnämnden och äldre- samt vård- och omsorgsnämnden.

Giltighetstid

Detta program gäller för perioden 2023–2030.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i Göteborgs Stads Budget 2021 att ge idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program. Uppdraget motiverades i budgeten på följande sätt:

En genomtänkt plan för utveckling av stadens fritids- och idrottsområden skulle gynna utvecklingen av en jämlik och sammanhållen stad. Uttalade och delade visioner skulle öka tydligheten i samplaneringen med andra aktörer i stadsplaneringsfrågor. Nämnden får därför i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program.

I samband med att kommunfullmäktige den 30 september 2021 (§ 13) behandlade en motion om att strategiskt samordna och stärka bredd- och elitidrotten i Göteborg gavs idrotts- och föreningsnämnden ett kompletterande uppdrag. Uppdraget var att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att programmet även ska ”omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år”.

Koppling till andra styrande dokument

Programmet har kopplingar till ett större antal styrande dokument i Göteborgs Stad, se Bilaga 1 ("Relaterade styrande dokument"). Ett närliggande styrande dokument är programmet för en jämlik stad som bland annat slår fast att barn och unga ska ha en tillgänglig och meningsfull fritid. Friluftsprogrammet är ett annat närliggande styrande dokument som bland annat betonar vikten av idrottsrelaterade aktiviteter i naturområden.

Det idrottspolitiska programmet finns i ett sammanhang av relaterade styrande dokument i Göteborgs Stad. Den styrning som programmet bidrar med ska komplettera, och inte överlappa med, den befintliga styrningen. Det innebär att det idrottspolitiska programmet inte upprepar mål och strategier som i befintliga program och planer redan ger en utpekad riktning för Göteborgs Stad. Några exempel på styrande dokument som bidrar med styrning inom idrottsområdet är program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor, miljö- och klimatprogrammet och det trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet. Dessa program ger en inriktning för bland annat hur idrottsanläggningar utformas och upprepas därför inte i detta program.

Genomförande av detta program

För att programmet ska förverkligas krävs samordnade insatser från flera nämnder och bolagsstyrelser inom Göteborgs Stad. Idrotts- och föreningsnämnden har ett övergripande ansvar för att driva och samordna arbetet med programmet. För varje mål pekas ett antal nämnder och bolagsstyrelser ut som ansvariga. Att vara ansvarig för ett mål innebär att planera, genomföra och följa upp insatser som leder till måluppfyllelse i samordning med övriga ansvariga aktörer. För varje mål beskrivs även *andra viktiga aktörer*, vilket är nämnder och bolagsstyrelser som med sin ordinarie verksamhet i olika grad bidrar till att målet uppfylls.

För att ge förutsättningar för en samordning tillsätts samordningsgrupper för respektive målområde. Grupperna kan vara nya eller utgå från befintliga samverkansstrukturer beroende på vad som är lämpligast. Samordningsgrupperna består av de ansvariga förvaltningarna och bolagen och leds av idrotts- och föreningsförvaltningen.

Inom ramen för samordningsgrupperna genomför de ansvariga aktörerna en planering där strategierna omsätts i mer konkreta aktiviteter.

Fler aktörer än Göteborgs Stad behöver bidra med insatser för att programmets målsättningar ska kunna uppfyllas. Utgångspunkten i arbetet med flera av målen i programmet är att Göteborgs Stad ska skapa förutsättningar och stödja andra aktörer. För en god måluppfyllelse är det därför viktigt med en nära samverkan och dialog med stadens invånare, föreningsidrotten, näringslivet, akademien, regionen och andra berörda aktörer.

Uppföljning av detta program

Programmet kommer att följas upp i en halvtidsuppföljning när halva programperioden har passerat och i en fullskalig uppföljning i samband med att programperioden löper ut.

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att genomföra uppföljningarna i samverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser och presentera dem för kommunfullmäktige.

I egenskap av samordnande aktör ska därutöver idrotts- och föreningsnämnden löpande hållas informerad om utvecklingen av arbetet med programmet.

Uppföljningen kommer att ske i form av uppföljningsrapporter som utgår från indikatorer och andra relevanta underlag. Förutsättningarna att följa upp respektive mål beskrivs i kapitlet ”Uppföljningen av programmets mål”.

Ett program för en levande idrottsstad

Göteborg ska vara en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. För många är idrott något som berikar – något roligt, socialt och utvecklande. Att idrotta kan betyda många saker och alla har en egen relation till idrott. I Göteborg ska alla kunna träna, tävla och leka på olika sätt, för olika syften och i olika former.

Idrotten är samtidigt en viktig del av samhället – stärks idrotten stärks hela staden. Idrott och fysisk aktivitet ger långsiktiga folkhälsovinster och har stor betydelse i arbetet för en jämlik hälsa. Idrotten bidrar även till att minska den sociala utsattheten genom att erbjuda människor en meningsfull fritid. Idrottsevenemang stärker känslan av stolthet och gemenskap inför Göteborgs roll som idrottsstad. För ett jämlikt Göteborg, som är robust, nära och sammanhållet och som engagerar och är attraktivt, är idrotten en avgörande kraft.

För att Göteborg ska vara en levande idrottsstad krävs ett arbete på flera fronter samtidigt. Som en grund behöver det finnas en stark och bred föreningsidrott som har förutsättningar att bedriva sin samhällsnyttiga verksamhet. Alla som bor i Göteborg ska känna att de kan vara med i en idrottsförening och de som vill och kan ta nästa steg i sitt idrottande ska kunna göra det. Samtidigt behöver det finnas alternativ för de som vill idrotta på egen hand och på sina egna villkor. Oavsett form på idrottandet är det en förutsättning att det finns platser att utöva idrott på. Idrottsanläggningarna utgör vitala inslag i stadsmiljön och ska vara tillgängliga för alla.

Att arbeta på flera fronter samtidigt innebär att förena perspektiv som till synes står i inbördes konflikt. Idrottsfrågorna ska förstås ur ett brett folkhälsoperspektiv vilket betyder att det sällan finns bara en insats som leder till önskat resultat eller bara ett område som insatserna bör riktas in på. Det innebär till exempel att ett framgångsrikt idrottspolitiskt arbete stödjer *både* breddidrotten och elitidrotten, *både* föreningsidrotten och den idrott som bedrivs på egen hand och *både* kommersiella idrottsevenemang och mindre klubbmästerskap. En levande idrottsstad är en stad som ger utrymme för olika former av idrott.

Det idrottspolitiska arbetet spänner över en lång rad områden såsom folkhälsa, stadsutveckling, civilsamhälle och destinationsutveckling. Det här programmet har ett genomgående jämlikhetsperspektiv på alla idrottsfrågor. Det breda anslaget innebär att det idrottspolitiska arbetet på olika sätt stärker en ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet och bidrar till uppfyllelsen av flera av FN:s globala mål i Agenda 2030, se Bilaga 2 ("Programmets bidrag till de globala målen i Agenda 2030").

Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete ramas i det här programmet in av fyra målområden: idrottsanläggningar, föreningsidrott, idrott på egen hand samt idrottsevenemang och elitidrott. För varje målområde finns ett mål formulerat. Programmets målstruktur illustreras av Figur 1.

För varje mål finns ett antal prioriterade strategier. De prioriterade strategierna är viktiga för att uppfylla målen, kompletterar befintlig styrning inom Göteborgs Stad och ställer

krav på en samordning mellan de ansvariga aktörerna. Samtidigt är uppfyllelsen av målen beroende av att kunna bevara och utveckla insatser som redan är etablerade av olika nämnder och bolagsstyrelser. För att tydliggöra utgångsläget och den önskade förflyttningen beskrivs i programmet såväl pågående arbete som behovet av tillkommande insatser.

Figur 1. Programmets målstruktur.

Ett samordnat och fokuserat arbete från alla berörda aktörer gör att Göteborg år 2030 har fler personer, särskilt bland underrepresenterade grupper, som idrottar på egen hand och inom föreningsidrotten, som har möjlighet att göra en satsning inom en stark elitidrott och som samtidigt kan ta del av ett större och bredare utbud av idrottsanläggningar respektive idrottsevenemang.

Idrottsanläggningar

För att kunna idrotta och ha en aktiv fritid behöver det finnas platser att vara på. Idrottsanläggningar är en förutsättning för både den idrott som organiseras inom föreningsidrotten och den idrott som bedrivs på egen hand. Idrottsanläggningar är inte bara byggnader, såsom idrottshallar och simhallar, utan även motionsytor, naturområden och friluftsbad. För att Göteborg ska kunna vara en levande idrottsstad behöver det finnas olika typer av idrottsanläggningar som alla kan ta del av.

Målet för arbetet med idrottsanläggningar är *ett större utbud av idrottsanläggningar som används jämlikt*. För det ändamålet behöver Göteborgs Stad i samverkan med andra aktörer arbeta på bred front.

Utbudet av idrottsanläggningar behöver utvecklas

Den fysiska aktiviteten och folkhälsan främjas av ett rikt och tillgängligt utbud av idrottsanläggningar. Studier har visat att de personer som bor i områden med ett stort utbud av motionsanläggningar rör på sig mer än andra. Det är därför viktigt att idrottsanläggningar finns tillgängliga för alla runtom i staden. För en levande föreningsidrott är det avgörande att det finns platser att idrotta på.

Behovet av idrottsanläggningar kommer att vara stort de kommande åren. Göteborg väntas år 2040 ha över 700 000 invånare, vilket motsvarar en ökning om drygt 6 000 invånare per år. I takt med att befolkningen ökar behövs fler platser att idrotta på. Det finns dessutom ett behov av att rusta upp eller ersätta befintliga idrottsanläggningar då många uppfördes så tidigt som på 1960- och 1970-talen. Sammantaget krävs ett fokuserat arbete för att säkerställa att det finns tillräckligt många ändamålsenliga idrottsanläggningar de kommande åren.

Alla ska kunna ta del av idrottsanläggningarna på lika villkor

Ett stort utbud av idrottsanläggningar är inte en garanti för att de används av alla. För att fler grupper ska vilja använda idrottsanläggningarna behövs ett aktivt arbete för att minimera hinder och dra nytta av olika möjligheter. Idrottsanläggningarna ska användas jämlikt och därför ska de grupper i samhället som är minst fysiskt aktiva ges goda förutsättningar att använda idrottsanläggningarna.

Mycket talar för att vissa grupper är underrepresenterade på idrottsanläggningarna. Det finns en utbredd fysisk inaktivitet bland framför allt äldre och personer med funktionsnedsättning samt barn och unga i allmänhet och flickor i synnerhet. Många hbtqi-personer upplever därtill hinder i idrottandet. De socioekonomiska förutsättningarna spelar generellt sett en stor roll för den fysiska aktiviteten. Liknande mönster syns bland de som tar del av Göteborgs Stads idrottsanläggningar. Tidigare uppföljningar har visat att i synnerhet flickor är underrepresenterade på kommunens idrottsanläggningar och att könsfördelningen skiljer sig stort från en typ av idrottsanläggning till en annan.

Strategiskt arbete inom stadsutvecklingen

Som byggande aktör har Göteborgs Stad en central roll i att bidra till fler idrottsanläggningar, för såväl breddidrott och motion som elitidrott. Det finns många

behov inom stadsutvecklingen och för att byggandet av idrottsanläggningar ska vara effektivt och framåtskridande krävs en aktiv samverkan mellan de aktörer inom kommunen som är involverade i stadsutvecklingsarbetet.

Utgångspunkten är att det ska vara lätt att ta sig till idrottsanläggningarna. Idrottsanläggningarna ska stödja ett fungerande vardagsliv vilket bland annat innebär att barn och unga på ett tryggt sätt ska kunna ta sig till idrottsanläggningarna på egen hand. Personer med funktionsnedsättning ska inte uppleva att vägen till och från idrottsanläggningarna utgör ett hinder för idrottandet. Det kräver ett aktivt arbete, inom Göteborgs Stad och i dialog med Västra Götalandsregionen, för att alla ska kunna transportera sig tryggt och hållbart till och från idrottsanläggningarna. Det kräver också ett strategiskt arbete med lokaliseringen av idrottsanläggningarna. Öppna idrottsanläggningar som alla kan ta del av på egen hand, såsom utegym, bör exempelvis lokaliseras på ett sätt som gör det möjligt att nå dem via gång- och cykelvägarna. Idrottsanläggningar med ett större upptagningsområde, såsom simhallar, bör lokaliseras i anslutning till annan samhällsservice och kollektivtrafik.

En förutsättning för att kunna bygga nya idrottsanläggningar är att mark för idrottsanläggningar reserveras tidigt i planeringsprocessen och att det görs i en takt som motsvarar befolkningsutvecklingen. När behoven av olika typer av samhällsservice är stora i staden är det en utmaning att få de exploaterbara markytorna att räcka till alla konkurrerande behov. Det finns dock strategier för att fylla behovet av idrottsanläggningar i en växande stad med stora stadsutvecklingsbehov.

För det första behöver det finnas en flexibilitet i hur idrottsanläggningarna planeras och utformas. Snarare än att idrottsanläggningarna byggs som solitära anläggningar ska utgångspunkten vara att idrottsanläggningarna samlokaliseras och samnyttjas med annan samhällsservice såsom bibliotek, fritidsgårdar och förskolor. Det finns i dagsläget exempel på idrottsanläggningar som skolor och föreningsidrotten samnyttjar och liknande samarbeten behöver utvecklas för att stärka idrottsmöjligheterna i staden.

För det andra behöver det ges förutsättningar för ett mer effektivt nyttjande av idrottsanläggningarna genom att planera och utforma dem mångfunktionellt på ett sätt som möjliggör fler former av idrottande. Det kan handla om att tillföra funktioner och ytor som gör det möjligt att utöva fler idrotter och att bopningsbara idrottsanläggningar kompletteras med ytor för spontanidrott. Ett mer effektivt nyttjande av idrottsanläggningarna är av stor betydelse för att säkra en god tillgång och för att ge förutsättningar för ekologiskt och ekonomiskt hållbara idrottsanläggningar.

För det tredje behöver befintliga idrottsanläggningar och idrottsområden bevaras och utvecklas. Att bevara innebär att vara restriktiv med bebyggelse eller åtgärder som försvårar eller förhindrar verksamheten på idrottsanläggningarna eller idrottsområdena. Befintliga idrottsområden och andra ytor för idrottsändamål ska värnas och i så stor utsträckning som det är möjligt nyttjas för olika former av idrottande. De idrottsanläggningar som nått sin maximala livslängd behöver rustas upp eller ersättas för att invånarna och föreningsidrotten över tid inte ska förlora möjligheter till idrott.

För att det ska finnas ett stort utbud av idrottsanläggningar behöver det samtidigt vara fler aktörer än Göteborgs Stad som bygger. Kommunen har en roll att stödja andra aktörer som kan och vill bidra till att stärka försörjningen av idrottsanläggningar i Göteborg.

Stödet kan handla om att upplåta mark åt andra aktörer som vill bygga idrottsanläggningar eller att ge ekonomiska bidrag till idrottsföreningar som vill bygga eller ha driftansvaret för idrottsanläggningar. Kommunens stöd kompletterar det egna byggandet och ska utvecklas för att fler ska kunna bidra till Göteborgs utbud av idrottsanläggningar.

Med strävan efter ett brett och varierat anläggningsbestånd

För att möjliggöra olika former av idrottande behöver det finnas ett brett utbud av olika typer av idrottsanläggningar. I Göteborg finns det totalt sett en stor variation av anläggningstyper där idrottshallar, gym och bollplaner hör till de vanligaste. Därutöver finns det ett utbud av bland annat ishallar, simhallar, raketthallar, friidrottsanläggningar, kampsportslokaler, friluftsbad, ridanläggningar och vandringsleder. Även hallar för beachvolleyboll, curling och längdskidåkning inomhus kan räknas in bland anläggningsutbudet. Eftersom idrottsanläggningar kan ha ett större upptagningsområde än bara den egna kommunen behöver Göteborgs Stad i vissa fall även se frågorna ur ett regionalt perspektiv.

I takt med att nya idrotter växer fram är det viktigt att Göteborgs Stad i dialog med föreningsidrotten och stadens invånare främjar ett anläggningsbestånd som speglar behoven och efterfrågan hos de som ska använda idrottsanläggningarna.

Tillgänglighet och trygghet för en jämlik användning

Breda insatser behövs för att locka fler grupper till idrottsanläggningarna. Idrottsanläggningarna ska vara en inkluderande miljö att vistas i och därför behöver underhåll, bekvämlighet och gestaltning utformas med utgångspunkt i målgruppernas förutsättningar och önskemål.

En grundläggande förutsättning för en jämlik användning är att det inte finns fysiska hinder för att använda idrottsanläggningarna. För det ändamålet ska Göteborgs Stad fortsätta bedriva ett aktivt arbete med universell utformning och enkelt avhjälpta hinder samt att informera alla besökare om idrottsanläggningarnas tillgänglighet.

Avgörande för att alla ska känna att de kan och vill ta del av idrottsanläggningarna är att det finns en känsla av trygghet knuten till idrottsanläggningarna och de närliggande miljöerna. Att idrottsanläggningar är fria från alkohol, narkotika och dopning är en grundläggande trygghetsaspekt. Därtill är närvarande ledare och vuxna, trygga transporter till och från idrottsanläggningarna och ett tillgängligt utbud av idrottsanläggningar andra viktiga aspekter av det breda trygghetsskapande arbete som krävs. Att föreningsidrotten, barn och unga och andra är delaktiga i utformningen av idrottsanläggningarna är en framgångsfaktor för att nå fler grupper.

I den löpande verksamheten kan Göteborgs Stad påverka hur idrottsanläggningarna används på en rad olika sätt. Systemet för tidsbokningar påverkar effektivt användningen av de idrottsanläggningar som kräver bokning. Även prissättningen och utbudet, exempelvis vilken typ av utrustning som finns på gymmen, styr i viss mån vilka grupper som använder idrottsanläggningarna. Alla dessa instrument bör utformas på ett sätt som främjar en jämlik användning av idrottsanläggningarna.

Mål: Ett större utbud av idrottsanläggningar som används jämlikt

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska göra det lätt att ta sig till idrottsanläggningarna genom strategiska lokaliseringar och ett aktivt arbete för att alla ska ha möjligheter till trygga och hållbara transporter till och från idrottsanläggningarna.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att idrottsanläggningarna planeras och utformas flexibelt, till exempel genom att samlokalisera och samnyttja med annan samhällsservice.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att idrottsanläggningarna planeras och utformas mångfunktionellt på ett sätt som möjliggör fler former av idrottande.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att befintliga idrottsanläggningar och idrottsområden bevaras och utvecklas i takt med att staden växer.
- Göteborgs Stad ska underlätta för idrottsföreningar och andra aktörer att bygga eller ha driftansvaret för idrottsanläggningar.

Inriktning

För att uppfylla målet riktas strategierna framför allt mot följande målgrupper: barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet, personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med de ansvariga aktörerna exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden och stadsmiljönämnden.

Uppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett antal indikatorer och andra uppföljningsmetoder, se kapitlet "Uppföljningen av programmets mål".

Föreningsidrott

Föreningsidrotten är en viktig del av samhället och Göteborg. Föreningsidrotten bidrar med sin verksamhet till en stärkt folkhälsa genom en ökad nivå av fysisk aktivitet och att barn och unga ges möjlighet till en meningsfull fritid. Som folkrörelse stärker föreningsidrotten demokratin genom att ge människor möjligheter till deltagande, inflytande och delaktighet. I Göteborg har föreningsidrotten en kraftfull bredd som gör det möjligt att utöva en mängd olika typer av idrotter.

Göteborgs Stad har en betydelsefull roll i att stödja föreningsidrottens samhällsnyttiga verksamhet. För att stödinsatserna ska vara träffsäkra är det viktigt att ha en nära dialog med föreningsidrotten och bilda sig en god uppfattning om föreningsidrottens behov och förutsättningar.

Eftersom föreningsidrotten kan bidra med mycket för både individen och samhället bör fler ges förutsättningar att delta i den. Målet för arbetet med föreningsidrott är *ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten*.

Stöd till föreningsidrottens grundverksamhet

Idrottsföreningar ska ha förutsättningar att bedriva sin grundverksamhet, att möjliggöra organiserat idrottande för sina medlemmar. Göteborgs Stad bidrar till det genom att erbjuda konsultation och stöd, ekonomiska bidrag samt bokningsbara tider i idrottsanläggningar och andra lokaler till subventionerade taxor. Därtill samarbetar flera nämnder och bolagsstyrelser inom ramen för den så kallade hyresmodellen för att tillgängliggöra lokaler som sedan hyrs ut till föreningslivet.

Göteborgs Stad ska systematiskt utveckla stödet för att idrottsföreningarna ska ha så goda förutsättningar som möjligt för att bedriva sin grundverksamhet. Utgångspunkten är att idrottsföreningarnas relation med kommunen ska präglas av tydlighet, rättssäkerhet och en enkel administration.

Föreningsidrotten behöver tillgängliggöras för fler

I nuläget är nära hälften av alla barn och unga mellan 7 och 25 år i Göteborg inte med i en idrottsförening. Föreningsidrotten står inför svåra utmaningar med såväl att rekrytera som att behålla medlemmar. Utmaningen är att attrahera barn och unga som har andra preferenser och förutsättningar än tidigare generationer. Medlemsbristen är allvarlig och innebär för vissa idrottsföreningar ett hot mot att kunna fortsätta existera.

Nationellt framträder en trend om ett minskat föreningsdeltagande i alla åldersgrupper. Coronapandemin har slagit hårt mot föreningsidrotten och det finns en risk att coronapandemin även i ett längre perspektiv kan spä på medlemstappet ytterligare. Pandemin har slagit särskilt hårt mot deltagandet hos personer med funktionsnedsättning och paraidrottare.

I allt yngre åldrar väljer barn och ungdomar att lämna föreningsidrotten. En nyckelfråga framöver är hur barn och unga kan ges förutsättningar och känna motivation för att fortsätta att vara aktiva inom föreningsidrotten. Statistik för Göteborg visar att medlemstappet framför allt sker efter 13–15 års ålder. Åldersgruppen 13–15 år har störst

andel barn och unga som är aktiva i en idrottsförening (69 procent) och därefter minskar andelen bland 16–19-åringar (58 procent) och 20–25-åringar (40 procent).

Deltagandet inom föreningsidrotten är till stor del ojämnt fördelat bland befolkningen. I Göteborg är en större andel av pojkarna (60 procent) än flickorna (49 procent) aktiva i en idrottsförening. Studier har även visat ett lägre deltagande bland hbtqi-personer. Vidare är föreningsdeltagandet starkt knutet till social position och påverkas bland annat av familjers kunskap om föreningslivet och möjligheter att skjutsa till träningar och betala medlemsavgifter.

I Göteborg finns det stora skillnader mellan geografiska områden och deltagandet samvarierar i hög utsträckning med olika socioekonomiska faktorer såsom inkomstnivå. Lägst föreningsdeltagande finns i Västra Biskopsgården där 33 procent av personerna mellan 7 och 25 år är aktiva i en idrottsförening. Det kan jämföras med Torslanda som har högst andel aktiva med 81 procent. De geografiska skillnaderna samspekar med kön och andra faktorer, vilket betyder att skillnaden mellan flickor i Västra Biskopsgården och pojkar i Torslanda är ännu större.

Strategier för att nå fler grupper

Göteborgs Stad bidrar till ett jämlikt deltagande i föreningsidrotten genom att i handläggningen av föreningsbidrag prioritera målgrupperna barn och unga (7–25 år), äldre (65 år och äldre) och personer med funktionsnedsättning. För att kunna ta ytterligare steg mot ett ökat och jämlikt deltagande behöver kommunens stödinsatser i högre utsträckning harmonisera med föreningsidrottens målsättningar inom området.

En viktig framtidsfråga för föreningsidrotten är att minska avhoppet. De barn och unga som, framför allt vid 13–15 års ålder, funderar på att sluta behöver motiveras av att det finns olika sätt att fortsätta inom föreningsidrotten. För det krävs en inkluderande och flexibel verksamhet som inte bidrar till en tidig specialisering och utslagning. Centrum för idrottsforskning har dragit slutsatsen att föreningsidrotten i många fall snarare uppfattas som en miljö för tävlingsintresserade och att det generellt sett finns en efterfrågan hos barn och unga om att ha ett större inflytande över det egna idrottandet. Som en del av Riksidrottsförbundets Strategi 2025 har föreningsidrotten själva identifierat att en viktig insats framöver är att utveckla formerna för träning och tävling för att alla ska kunna delta utifrån sina egna villkor. Göteborgs Stad behöver i högre utsträckning utforma sitt stöd till idrottsföreningarna så att det går i linje med idrottstrenderna och föreningsidrottens strategier och målsättningar. I det ingår att stödja en verksamhet som ger möjligheter till flexibilitet och som inte förutsätter tävlingsinslag.

För att nå nya grupper behöver föreningsidrotten ha en närvaro där barn och unga befinner sig och samtidigt erbjuda en tilltalande verksamhet. I samarbete med Göteborgs Stad genomför föreningsidrotten olika kostnadsfria prova-på-aktiviteter, såsom *Street Games* och *Skolan som arena*. Aktiviteter som arrangeras i anslutning till skoldagens slut i skolidrottshallar och andra närliggande idrottsanläggningar har potential att aktivera barn och unga på idrottsanläggningar som många gånger ändå inte används. Samarbetet med föreningsidrotten för det ändamålet ska utvecklas.

För att prova-på-aktiviteterna ska få bästa effekt behöver de utformas träffsäkert. Studier har visat att prova-på-aktiviteter har svårt att nå de grupper som inte redan är

idrottsintresserade och att det dessutom är svårt att omsätta deltagandet i ett långsiktigt engagemang i föreningsidrottens ordinarie verksamhet. För att nå bredare kan det krävas insatser som till exempel riktar in sig på förutsättningarna för föräldrar och familjer att vara delaktiga i barnens föreningsidrottande. För att nå brett är det även viktigt att aktiviteter utformas på ett inkluderande sätt och har låga trösklar. Göteborgs Stad behöver tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla rekryteringsinsatserna för att på så vis få fler barn och unga att vilja engagera sig långsiktigt i föreningsidrotten.

Föreningsidrottens insatser handlar om mer än att bara rekrytera medlemmar. Utgångspunkten är att de idrottsföreningar som har kapaciteten och viljan att genomföra sociala insatser utöver sin grundverksamhet ska ha möjlighet att göra det. De sociala insatserna kan handla om att låna ut idrottsutrustning, att genomföra utbildningar, att bryta social isolering hos äldre och att anordna lovverksamhet för barn och unga. Att ha ansvaret för en idrottsanläggning kan därtill vara utvecklande för de idrottsföreningar som kan och vill det. Föreningsidrottens sociala insatser kan bidra till att grupper som står utanför föreningsidrotten får upp ögonen för och lockas till föreningsidrotten. De sociala insatserna kan även vara berikande och utvecklande för idrottsföreningarna samtidigt som insatserna på olika sätt bidrar till samhällsnytta för stadens alla invånare. Göteborgs Stad ska ha en aktiv roll i att stödja och samverka med idrottsföreningar för detta ändamål.

En förutsättning för att föreningsidrotten ska kunna växa är ledare. Tränare, funktionärer, domare och andra ledare utgör ryggraden i föreningsidrotten och bidrar med avgörande insatser på sin fritid. För en fungerande föreningsdemokrati spelar därtill de förtroendevalda en avgörande roll för idrottsföreningarna. Göteborgs Stad sjösatte år 2021 ett ledarskapsprogram i syfte att stärka unga ledare och få fler att engagera sig som ledare. Insatserna för fler stärkta unga ledare behöver fortsätta för att på så vis ge förutsättningar för ett hållbart ledarskap inom föreningsidrotten.

Även om det finns betydande utmaningar inom föreningsdeltagandet bland specifikt barn och unga är det viktigt att stödja föreningsidrottens ambitioner om ett livslångt idrottande. För äldre kan föreningsidrotten ge ett socialt sammanhang och bidra till en känsla av gemenskap och tillhörighet samtidigt som det möjliggör en aktiv livsstil. Alla i Göteborg ska oavsett ålder känna att de kan vara aktiva i föreningsidrotten, antingen som utövare eller som ledare.

Mål: Ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska stödja föreningsidrottens arbete att erbjuda en flexibel verksamhet med eller utan tävlingsinslag för att på så vis minska de avhopp som sker framför allt efter 13–15 års ålder.
- Göteborgs Stad ska i samarbete med föreningsidrotten arrangera aktiviteter för barn och unga i skolidrottshallar och andra närliggande idrottsanläggningar i anslutning till skoldagens slut.
- Göteborgs Stad ska tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla insatser för att rekrytera nya medlemmar, bland annat genom att ge förutsättningar för sänkta trösklar i verksamheten.
- Göteborgs Stad ska utveckla stödet till och samverka med idrottsföreningar som vill och kan bedriva sociala insatser utöver sin grundverksamhet.

Inriktning

För att uppfylla målet riktas strategierna framför allt mot följande målgrupper: barn och unga från 7 till 25 år och personer med funktionsnedsättning. Arbetet för barn och unga har ett särskilt fokus på flickor och de som har sämre socioekonomiska förutsättningar.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med de ansvariga aktörerna grundskolenämnden och socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst. Andra viktiga aktörer är Förvaltnings AB Framtiden och nämnden för funktionsstöd.

Uppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett antal indikatorer och andra uppföljningsmetoder, se kapitlet "Uppföljningen av programmets mål".

Idrott på egen hand

Det finns många sätt att idrotta och aktivera sig på fritiden. Det kan vara att ge sig ut och springa i sin närmiljö, att köra ett digitalt yogapass hemma eller att boka in sig på ett gruppträningspass i en simhall. Hur vi kan och vill idrotta skiljer sig från person till person och kan variera från dag till dag. Alla ska därför ha förutsättningar att kunna idrotta på sina egna villkor. Målet för arbetet med idrott på egen hand är *ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand*.

Idrott som bedrivs på egen hand ger förutsättningar för fysisk aktivitet och kan komplettera den organiserade idrotten eller fungera som ett alternativ. En tillräcklig nivå av fysisk aktivitet är viktig både för individen och för samhället och folkhälsan. Regelbunden fysisk aktivitet kan förebygga olika välfärdssjukdomar och demens samt främja den psykiska hälsan och välbefinnandet. Det finns sammantaget stora hälsoekonomiska vinster med att stärka förutsättningarna för att kunna idrotta på egen hand.

Stora skillnader i den fysiska träningen

Knappt hälften av alla vuxna i Göteborg, 41 procent, uppger att de utövar pulshöjande träning minst en timme i veckan. Det framgår av Folkhälsomyndighetens undersökning *Hälsa på lika villkor*. Pulshöjande träning innebär i det här sammanhanget fysisk träning som innebär att man blir andfådd, till exempel löpning, motionsgymnastik eller bollspel. Det är bland 16–29-åringar som störst andel vuxna utövar pulshöjande träning och därefter trappar aktiviteten ned i takt med åldern. Jämfört med personer som är 65–84 år är det dubbelt så vanligt att 16–29-åringar tränar pulshöjande. Oavsett ålder är aktiviteten större bland män, även om könsskillnaden bland äldre är relativt liten.

Den fysiska aktiviteten skiljer sig stort mellan olika grupper i samhället. De personer som har utländsk bakgrund, som har en funktionsnedsättning eller som har en svagare social position hör till de grupper som är mindre fysiskt aktiva än andra. I Göteborg märks ojämlikheten geografiskt där andelen personer som utövar pulshöjande träning varierar från som mest 51 procent i stadsområde Centrum till som minst 31 procent i stadsområde Nordost.

Skillnaden mellan olika gruppers benägenhet att idrotta på egen hand tycks ha ökat under coronapandemin. Bland vissa grupper har idrottandet på egen hand ökat i omfattning medan andra grupper uppger en lägre grad av fysisk aktivitet till följd av coronapandemin. För en jämlik hälsa är det angeläget att alla i Göteborg har goda förutsättningar att idrotta på egen hand.

Strategier för att fler ska kunna aktivera sig

Göteborgs Stad har stora möjligheter att styra hur staden planeras och utformas. För att alla i staden ska ha goda förutsättningar att idrotta på egen hand behöver det finnas ett idrottsperspektiv i stadsutvecklingens planeringsarbete. I ett tidigt skede av planeringen behöver hänsyn tas till behoven hos de grupper som är mindre fysiskt aktiva såsom flickor, personer med funktionsnedsättning och äldre. Utgångspunkten är att det ska vara lätt att aktivera sig och att stadens alla invånare ska ha tillgång till trygga och tillgängliga platser för spontan och lustfylld rörelse.

Privatekonomin ska inte avgöra huruvida man kan idrotta på egen hand. Av 2021 års fritidsvaneundersökning framgår att bara cirka en fjärdedel av högstadieläverna och gymnasieeleverna instämmer i påståendet att de fritidsaktiviteter som de vill gå på är gratis eller lagom dyra. Göteborgs Stad ska arbeta för att det ska finnas fler idrottsanläggningar som är avgiftsfria och öppna för alla dygnet runt. Det kan till exempel vara utegym eller andra så kallade aktiva utemiljöer. Det kan också vara mindre ytor för spontanidrott som anläggs i anslutning till andra lokaler och mötesplatser. Ett tillgängligt utbud av idrottsanläggningar som är avgiftsfritt och öppet för alla stärker förutsättningarna för de grupper i samhället som är minst aktiva och som har mest att vinna på en ökad nivå av fysisk aktivitet.

Goda förutsättningar för idrott på egen hand kan också handla om tillgång till utrustning. En park, isyta eller bollplan kan bli något mer om det även finns tillgång till en frisbee, ett par skridskor eller en boll. Idrottsföreningar och andra ideella aktörer som kan och vill göra insatser utöver sin grundverksamhet är viktiga samarbetsparter för att kunna ge alla möjlighet att prova på olika former av idrottande. Att erbjuda utrustning är särskilt angeläget i de geografiska områden som har sämre socioekonomiska förutsättningar och som har en lägre andel fysiskt aktiva och föreningsaktiva.

Ytterligare ett sätt att ge alla i Göteborg goda förutsättningar för idrott är att främja aktiviteter med låga trösklar. Några exempel på den typen av aktiviteter är simskolor för vuxna eller barn, föreningsidrottens öppna aktiviteter samt de främjande insatser som socialnämnderna riktar till inaktiva grupper, bland annat inom ramen för de så kallade hälsoteken. Göteborgs Stad ska främja aktiviteter som är utformade på ett sätt som tar hänsyn till behoven hos de grupper i samhället som är minst fysiskt aktiva. En grupp som är viktig att nå, och som det behöver finnas ett brett och anpassat utbud för, är de personer som har fysisk aktivitet på recept (FaR).

För ett framgångsrikt arbete med strategierna i detta mål är det nödvändigt att kontinuerligt föra en dialog med målgrupperna, vara öppen och lyhörd inför nya idrottstrender och på olika sätt arbeta för att sänka trösklarna för idrottandet.

Varken uppförandet av idrottsanläggningar eller genomförandet av aktiviteter behöver nödvändigtvis utföras av Göteborgs Stad. Det finns många aktörer såväl inom föreningslivet och näringslivet som regionen och andra offentliga aktörer som delar målsättningen att ge förutsättningar för idrott på egen hand. Göteborgs Stad behöver kroka arm med dessa aktörer för att ge stadens invånare de bästa förutsättningarna för att idrotta på egen hand. Göteborgs Stads ska ha en god bild av hur förutsättningarna för att idrotta ser ut och använda de verktyg som står till buds för att på olika sätt utveckla utbudet.

En förutsättning är att stadens invånare har kännedom om det utbud av idrottsanläggningar, utrustning och aktiviteter som erbjuds av olika aktörer. Göteborgs Stad har en roll i att informera om utbudet. På så vis kan kommunen fungera som en plattform för alla de möjligheter till idrott på egen hand som Göteborgs alla aktörer ger förutsättningar för.

Mål: Ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska planera, bygga, rusta upp och ge stöd till idrottsanläggningar som är avgiftsfria och öppna för alla dygnet runt.
- Göteborgs Stad ska utveckla och stödja insatser för att erbjuda utrustning som gör det möjligt att prova på olika former av idrottande som görs på egen hand.
- Göteborgs Stad ska främja aktiviteter för idrott på egen hand som har låga trösklar och som utgår från behoven hos de grupper som är minst fysiskt aktiva.
- Göteborgs Stad ska öka kännedomen om utbudet av idrottsanläggningar, utrustning och aktiviteter för idrott på egen hand.

Inriktning

För att uppfylla målet riktas strategierna framför allt mot följande målgrupper: barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet, personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med de ansvariga aktörerna grundskolenämnden, nämnden för funktionsstöd, socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt äldre- samt vård- och omsorgsnämnden. Andra viktiga aktörer är exploateringsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, nämnden för demokrati och medborgarservice, stadsbyggnadsnämnden och stadsmiljönämnden.

Uppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett antal indikatorer och andra uppföljningsmetoder, se kapitlet "Uppföljningen av programmets mål".

Idrottsevenemang och elitidrott

Göteborg har en lång tradition som framgångsrik idrottsstad. Många idrottare på högsta nivå har fostrats i staden och varje år lockas deltagare och besökare från hela världen till idrottsevenemang såsom Göteborgsvarvet, Göteborg Open, Gothia Cup och Gothenburg Horse Show. Göteborgs Stads vilja är att befästa stadens position som ledande hållbar evenemangsstad och en upplevelsedestination i framkant. För att nå dit behöver förutsättningarna för idrottsevenemang och elitidrott stärkas. Målet är *ett bredare utbud av idrottsevenemang och en stark elitidrott*.

Idrottsevenemang bidrar på olika sätt till stadens utveckling. Ungdomscuper och andra evenemang som riktas mot breddidrotten stärker föreningsidrotten och ger mervärden till staden. De stora idrottsevenemangen stärker stadens besöksnäring och bilden av Göteborg som idrottsstad. I olika former och storlekar utgör evenemangen mötesplatser för alla som bor i staden. Idrottsevenemangen engagerar och skapar gemenskap och kan på så vis bidra till en sammanhållen stad.

Föreningsidrotten i sin helhet drar nytta av en stark och framgångsrik elitidrott. Att tävla och prestera inom sin idrott är en drivkraft för många barn och unga inom föreningsidrotten. Framgångsrika elitidrottare inspirerar och skapar förebilder och kan även utgöra en resurs för föreningsidrotten som framtida ledare.

Mer behöver göras för idrottsevenemang och elitidrott

Föreningsidrotten efterfrågar en samlad röst från kommunen och fler satsningar på idrott på högre nivåer. Mer arbete behöver göras för att skapa en infrastruktur som gör det enkelt att arrangera hållbara och attraktiva idrottsevenemang, på såväl kommersiell som ideell basis. För att kunna ta steg framåt behöver Göteborgs Stad i nära dialog med elitidrotten och evenemangsarrangörer skapa en tydlig bild av behoven hos de berörda aktörerna. Att systematiskt utveckla förutsättningarna för idrottsevenemang och elitidrott ska ha en självklar plats i Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete.

Ett framgångsrikt arbete under programperioden kräver en god samordning mellan olika nämnder och bolagsstyrelser inom kommunen. Aktörer som vill arrangera idrottsevenemang och utöva elitidrott är beroende av ett större antal nämnder och bolagsstyrelser. Att Göteborgs Stad kan tala med en samlad röst är avgörande för framgångsrika idrottsevenemang och en välmående elitidrott.

Idrottsföreningar som har elitverksamhet har vitt skilda förutsättningar och stödet till elitidrotten behöver ta hänsyn till detta. Vissa idrottsföreningar kan vara etablerade elitidrottsföreningar, andra kan vara på väg att göra en elitsatsning och ytterligare andra kan vara på väg att lämna elitidrotten. Vissa idrotter är stora och kommersiella medan andra idrotter har svårare att synas. För en del idrottsföreningar är näringslivet en avgörande samarbetspart för att kunna bedriva en elitverksamhet. Förutsättningarna för elitverksamhet ser med andra ord olika ut och därför är det viktigt att Göteborgs Stad med sina stödinsatser möter idrottsföreningarna där de är.

Strategier för attraktiva idrottsevenemang och en stärkt elitidrott

Utgångspunkten är att Göteborgs Stad ska främja och verka för fler hållbara och attraktiva idrottsevenemang som arrangeras av föreningsidrotten eller av andra. För det

ändamålet för kommunen strategiska och långsiktiga dialoger med de som arrangerar. Arbetet ska sträva efter socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara idrottsevenemang som växer och som är tillgängliga för alla året om. För en sammanhållen stad är det viktigt att idrottsevenemang finns nära för alla oavsett var man bor.

De återkommande idrottsevenemangen i Göteborg utgör inspirationskällor för de aktörer som vill ta steget att arrangera nya idrottsevenemang. Det är därför viktigt att relationerna med arrangörerna för de återkommande idrottsevenemangen värnas och utvecklas.

Göteborgs Stads markytor, idrottsanläggningar och andra lokaler utgör en viktig resurs för idrottsevenemangen. Dessa ska kunna användas strategiskt för att idrottsevenemangen ska ha lämpliga platser att vara på. Ungdomscuper och liknande arrangemang är därutöver ofta beroende av att det finns möjligheter till övernattning. Göteborgs Stad ska stärka samordningen inom kommunen för att tillgängliggöra sporthallar och skollokaler för det ändamålet.

Eftersom elitsatsningar kan vara en kraft för föreningsidrotten ska Göteborgs Stad bidra till goda förutsättningar för att kunna utöva elitidrott. En central utgångspunkt är att kommunens stöd till elitidrotten ska vara jämlikt och jämställt. För att stödet ska komma så många som möjligt till del är det viktigt att elitidrottarna kan fungera som ambassadörer för ungdomsidrottare i alla delar av staden. Stödet till unga elitidrottare behöver utvecklas i samarbete med RF-SISU Västra Götaland, vilket i dag görs inom ramen för elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg, och även tillsammans med akademien, näringslivet och andra relevanta aktörer.

För att Göteborg ska vara en attraktiv idrottsstad behöver det finnas ett välutvecklat samarbete mellan kommunen, akademien, föreningsidrotten, näringslivet och andra aktörer. En attraktiv idrottsstad ger bland annat förutsättningar för dubbla karriärer där aktiva kan kombinera idrott med studier. Stadens riksidsrottsgymnasier och riksidsrottsuniversitet är värdefulla i det avseendet. Göteborgs Stad har tillsammans med olika berörda aktörer en viktig uppgift att ge idrottsutövare möjlighet att kunna vara verksamma i staden hela livet.

En förutsättning för att arrangera idrottsevenemang, särskilt större evenemang på elitnivå, är idrottsanläggningar som har tillräcklig kapacitet och som motsvarar föreningsidrottens och besökarnas förutsättningar och behov. Kapaciteten kan handla om läktare, logistik, förtäring och digital infrastruktur liksom olika idrottsliga behov när det handlar om elitnivå. Det är viktigt att det finns ett idrottsevenemangs- och elitidrottsperspektiv när nya idrottsanläggningar utformas samt att befintliga idrottsanläggningar i möjlig mån anpassas för idrottsevenemang och elitidrott.

Mål: Ett bredare utbud av idrottsevenemang och en stark elitidrott

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska utveckla stödet till och samverka med föreningsidrotten och andra evenemangsarrangörer för att underlätta för idrottsevenemang på olika nivåer.
- Göteborgs Stad ska i nära samverka med andra aktörer utveckla stödet till unga elitidrottare.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att utforma och anpassa idrottsanläggningarna på ett sätt som skapar kapacitet för idrottsevenemang och elitidrott.

Inriktning

Alla i Göteborg ska ges samma förutsättningar att ta del av idrottsevenemang. Arbetet med elitidrott riktas framför allt mot unga elitidrottare inom idrotter som har sämre förutsättningar för idrott på högsta nivå. Ett framgångsrikt arbete med idrottsevenemang och elitidrott kräver ett framgångsrikt arbete med föreningsidrotten i sin helhet. Det innebär att inriktningen på arbetet med föreningsidrott, som syftar till att stärka inkluderingen, är viktig för att uppfylla även detta mål.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med de ansvariga aktörerna Got Event och Göteborg & Co. Andra viktiga aktörer är grundskolenämnden, kretslopp- och vattennämnden, stadsfastighetsnämnden, stadsmiljönämnden och utbildningsnämnden.

Uppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett antal indikatorer och andra uppföljningsmetoder, se kapitlet "Uppföljningen av programmets mål".

Uppföljningen av programmets mål

Uppföljningen av det idrottspolitiska programmet utgår från en kombination av olika uppföljningsmetoder. En utgångspunkt i uppföljningen är ett antal indikatorer som syftar till att ge en övergripande bild av måluppfyllelsen. För var och en av indikatorerna är förutsättningen att värdet ska öka under programperioden för att indikera att respektive mål är uppfyllt. Lika viktigt för uppföljningen är emellertid att bryta ned indikatorerna i mindre beståndsdelar och att komplettera bilden med exempelvis kvalitativa underlag. Uppföljningen av programmet tar stöd från alla de underlag som vid tillfället kan ge den bästa bilden av måluppfyllelsen.

Det finns flera skäl till att uppföljningen av målen i det idrottspolitiska programmet behöver ha ett brett anslag. För det första finns det många sätt att idrotta på och därför behöver uppföljningen ta hänsyn till en lång rad idrotter och typer av idrottsanläggningar. För det andra innebär programmets ambition om ett jämlikt idrottande att många grupper i samhället behöver ges stärkta förutsättningar att idrotta. För det tredje finns det inte alltid ett enda sätt att mäta måluppfyllelsen, vilket innebär att uppföljningen behöver ge utrymme för flera angreppssätt. Sammantaget förutsätter uppföljningen av programmets mål en bred analys som tar hänsyn till såväl kvantitativa som kvalitativa underlag och som belyses ur olika perspektiv. Kvantitativa underlag kan vara kraftfulla verktyg för att bland annat kunna dra slutsatser om förändringar över tid. Med kvalitativa underlag, såsom intervjuer, kan olika målgruppers perspektiv belysas vilket kan vara nödvändigt för att nyansera bilden.

Det finns ett behov av att under programperioden utveckla uppföljningsmetoderna. Många mätmetoder har inte systematiskt följts upp sedan tidigare och andra mätmetoder väntas tillkomma eller förändras under programperioden. Det kan även finnas behov av att ta initiativ till att utforma nya uppföljningar. Undersökningar som riktas till föreningsidrotten och stadens invånare i allmänhet är exempel på uppföljningar som skulle ge en bättre bild av programmets måluppfyllelse. Förutsättningarna för att genomföra sådana uppföljningar kommer att undersökas under programperioden. Ett framgångsrikt genomförande av programmet förutsätter ett aktivt utvecklingsarbete med uppföljningen.

Idrottsanläggningar: Ett större utbud av idrottsanläggningar som används jämlikt

Målområdet idrottsanläggningar har ett antal kvantitativa indikatorer som mäter tillgången till idrottsanläggningar, dels i förhållande till befolkningen, dels utifrån invånarnas gång- och cykelavstånd till närmaste idrottsanläggning. Indikatorerna utgår från sex olika anläggningstyper. För att kunna följa upp variationen av olika typer av idrottsanläggningar behöver uppföljningen ta hänsyn till statistik på fler typer av idrottsanläggningar. Eftersom bredden av anläggningstyper inte har följts upp tidigare behöver mätmetoderna utvecklas under programperioden.

Målet om ett större utbud av idrottsanläggningar kan uppfyllas på fler sätt än att antalet idrottsanläggningar ökar. Ett sätt kan vara att ge förutsättningar för att idrottsanläggningarna nyttjas mer effektivt, till exempel genom att de utformas på ett

mångfunktionellt sätt. Av den anledningen bör uppföljningsmetoderna utvecklas för att kunna ta höjd för att en och samma anläggning kan ge förutsättningar för olika mycket idrottsutövande.

För att kunna uttala sig om utbudet av idrottsanläggningar krävs kvalitetssäkrad data och fastställda definitioner. Eftersom det ofta saknas allmänt vedertagna definitioner av idrottsanläggningar är det därtill svårt att göra jämförelser mellan kommuner. Det är därför viktigt att Göteborgs Stad under programperioden säkerställer uppgifter om tillgången till idrottsanläggningar i Göteborg och samverkar med andra aktörer för att i möjlig mån kunna göra jämförelser mellan kommuner.

När det gäller användningen av idrottsanläggningarna finns en indikator som riktas in på invånarnas nöjdhet. I övrigt är idrottsanläggningarnas besöks- och bokningsstatistik avgörande för att kunna ge en bild av i vilken utsträckning idrottsanläggningarna används på ett jämlikt sätt.

För att kunna uttala sig om tillgången till och användningen av idrottsanläggningar ur ett jämlikhetsperspektiv är det av stor vikt att göra geografiska analyser och att bryta ned statistiken på gruppnivå, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet. Eftersom det inte är möjligt att göra med all statistik är det viktigt att värna det behovet i samband med att nya mätetal utvecklas inom området.

Indikator	Basvärde
Antalet sporthallar av fullmått per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,89 (2022)
Antalet bollplaner per 10 000 invånare (11-spelsplaner) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	1,46 (2022)
Antalet utegym per 10 000 invånare (kommunala) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,86 (2022)
Antalet simhallar per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,20 (2022)
Antalet ishallar per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,19 (2022)
Antalet ridanläggningar per 10 000 invånare (med föreningsverksamhet) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,24 (2022)
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste sporthall (> 600 kvm) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	47 % (2019)
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste bollplan (11-spelsplaner) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	40 % (2019)
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste utegym (kommunala) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	26 % (2019)
Andelen invånare med högst 2 500 meter till närmaste simhall <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	44 % (2019)
Andelen invånare med högst 2 500 meter till närmaste ishall <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	50 % (2019)
Andelen invånare med högst 2 500 meter till närmaste ridanläggning (med föreningsverksamhet) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	15 % (2021)

Andelen invånare som är nöjda med möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	82 % (2021)
---	----------------

Föreningsidrott: Ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten

Målområdet föreningsidrott utgår från indikatorer om andelen barn och unga som är aktiva i en idrottsförening i Göteborg. Den ena indikatorn mäter deltagandet totalt sett i Göteborg och den andra riktas in på det geografiska område, mellanområde, som har lägst deltagande.

För att följa upp målet om ett jämlikt deltagande i föreningsidrotten krävs geografiska analyser och att i möjlig mån bryta ned uppgiften om föreningsdeltagandet i olika grupper, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet.

Bilden kan kompletteras av andra sätt att mäta deltagandet i föreningsidrotten. Göteborgs Stads kommunala aktivitetsbidrag och Riksidrottsförbundets statliga aktivitetsbidrag (LOK-stöd) kan ge en kompletterande bild av deltagandet inom föreningsidrotten.

För att komma djupare i analysen kan det vara värdefullt att ta hänsyn till hur deltagandet skiljer sig mellan olika idrotter. Eftersom idrotters förutsättningar skiljer sig bland annat i termer av lokaler, köns- och ålderssammansättning och huruvida de utövas i lag eller individuellt kan en sådan analys ge en ökad förståelse för föreningsdeltagandet i stort.

Indikator	Basvärde
Andelen personer mellan 7 och 25 år som är aktiva i en idrottsförening i Göteborg <i>Källa: Riksidrottsförbundets Aktiv i idrottsförening</i>	54 % (2019)
Andelen personer mellan 7 och 25 år som är aktiva i en idrottsförening i det mellanområde som har lägst deltagande <i>Källa: Riksidrottsförbundets Aktiv i idrottsförening</i>	33 % (2019)

Idrott på egen hand: Ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand

Målområdet idrott på egen hand utgår i första hand från antalet personer som uppger att de ägnar sig åt pulshöjande fysisk träning utifrån hur en av frågorna är ställd i Folkhälsomyndighetens undersökning *Hälsa på lika villkor*. För att kunna följa upp geografiska skillnader pekar en av indikatorerna ut det geografiska område, stadsområde, som har lägst andel.

Övriga indikatorer rör invånarnas nöjdhet med utbudet av och öppettiderna vid olika typer av idrottsanläggningar. Eftersom indikatorerna utgår från undersökningar som riktar sig till vuxna bör uppföljningen kompletteras med underlag som utgår från erfarenheterna hos barn och unga. Elevhälsans hälsosamtal med elever i skolan skulle kunna bidra med en bredare bild.

Vidare skulle uppföljningen av målområdet ha nytta av att kunna beskriva vilken typ av idrottande som bedrivs på egen hand. För att få en bredare uppföljning kommer Göteborgs Stad att se över förutsättningarna att utveckla underlag för det ändamålet.

Likt övriga mål är det viktigt för uppföljningen att kunna bryta ned indikatorerna på gruppnivå, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet.

Indikator	Basvärde
Andelen personer i Göteborg som minst en timme per vecka ägnar sig åt pulshöjande fysisk träning <i>Källa: Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor</i>	41 % (2021)
Andelen personer som minst en timme per vecka ägnar sig åt pulshöjande fysisk träning i det stadsområde som har lägst andel <i>Källa: Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor</i>	31 % (2020)
Andelen invånare som är nöjda med öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	85 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av belysta motionsspår i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	68 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	63 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av friluftsområden i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	91 % (2021)

Idrottsevenemang och elitidrott: Ett bredare utbud av idrottsevenemang och en stark elitidrott

Målet om ett bredare utbud av idrottsevenemang följs upp genom statistik på de idrottsevenemang som arrangeras i idrotts- och föreningsförvaltningens lokaler och ytor. Uppföljningen tar hänsyn till både antalet idrottsevenemang totalt sett och antalet idrotter som finns representerade på evenemangen. För att täcka in fler idrottsevenemang, exempelvis större kommersiella evenemang, behöver mätmetoderna utvecklas i samspel med uppföljningen av Göteborgs Stads program för destinationsutveckling. Eftersom idrottsevenemangens geografiska spridning är viktig för att evenemangen ska kunna bidra till en jämlik och sammanhållen stad belyses även det i uppföljningen.

Ett annat sätt att mäta idrottsevenemang är andelen personer i Göteborg som uppger att de deltagit i en sporttillställning, utifrån hur en av frågorna är formulerade i Folkhälsomyndighetens *Hälsa på lika villkor*. Att följa upp övernattningsnätter i samband med ungdomscuper är ett sätt att ge en bredare bild av breddidrottens idrottsevenemang.

Den delen av målområdet som rör elitidrott fångas bland annat av söktrycket på Göteborgs riksidrottsuniversitet och idrottsutbildningar på gymnasienivå samt på elitidrottsprogrammet High Performance. Andra sätt att följa upp arbetet med elitidrotten förutsätter en tydlig definition av elitidrott och är något som behöver utvecklas under programperioden.

Indikator	Basvärde
Antalet idrottsevenemang som arrangeras i idrotts- och föreningsförvaltningens lokaler och ytor <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	84 (2019)
Antalet idrotter bland evenemangen som arrangeras i idrotts- och föreningsförvaltningens lokaler och ytor <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	22 (2019)

Andelen personer i Göteborg som deltagit i en sporttillställning de senaste 12 månaderna <i>Källa: Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor</i>	39 % (2020)
Antalet behöriga förstahandssökanden till riksiddrottsgymnasier (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) i Göteborg <i>Källa: Göteborgsregionen</i>	201 (2022)
Antalet studenter som är inskrivna vid ett riksiddrottsuniversitet i Göteborg <i>Källa: Riksiddrottsuniversiteten i Göteborg/RF-SISU Västra Götaland</i>	222 (2022)
Antalet sökande till elitiddrottsprogrammet High Performance Göteborg <i>Källa: RF-SISU Västra Götaland</i>	111 (2021)

Centrala begrepp

Elitidrott

Prestationsinriktad idrott med fokus på tävling på högsta nivå.

Föreningsidrott

Samlingsnamn för alla idrottsförbund som är anslutna till Riksidrottsförbundet samt deras medlemsföreningar. Föreningsidrotten kan likställas med det som ibland benämns idrottsrörelsen.

Idrott

Samlingsbegrepp för fysisk aktivitet som består av träning och lek, tävling och uppvisning.

Idrottsanläggning

Anlagt eller anvisat område på mark, i luften eller i vatten som används för någon form av idrott. Det innebär att det kan handla om såväl idrottsbodar, större arenor och näridrottsplatser som friluftsbad och park- och naturområden.

Idrottsevenemang

Evenemang inom idrott som vanligtvis innefattar tävling och som samlar åskådare och deltagare. I programmet avses både evenemang på högre och lägre nivåer, det vill säga både ungdomscuper, elitlagsmatcher och individuella mästerskap.

Idrottsförening

Ideell organisation som utövar organiserad idrott.

Jämlikhet

Handlar om att skapa likvärdiga livsvillkor för alla, oavsett socioekonomisk status, geografisk hemvist, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder och sexuell läggning.

Bilaga 1. Relaterade styrande dokument

Styrande dokument	Giltighetsperiod	Beslut	Diarienummer
Göteborgs grönplan för en nära, sammanhållen och robust stad	2022–2030	Park- och naturnämnden 2022-06-20 § 121	0260/22
Göteborgs Stads barnrättsplan	2022–2024	Kommunfullmäktige 2022-06-09 § 12	1109/20
Göteborgs Stads energiplan	2022–2030	Kommunfullmäktige 2022-04-28 § 26	0201/22
Göteborgs Stads friluftsprogram	2018–2025	Kommunfullmäktige 2018-05-17 § 15	0671/18
Göteborgs Stads handlingsplan för Åldersvänliga Göteborg	2021–2024	Kommunfullmäktige 2021-05-20 § 21	0632/19 (0110/21)
Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram	2021–2030	Kommunfullmäktige 2021-03-25 § 18	0409/19
Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program	2018–2035	Kommunfullmäktige 2018-03-22 § 24	1332/16 (0110/21)
Göteborgs Stads plan för jämställdhet	2019–2023	Kommunfullmäktige 2019-01-31 § 13 (reviderad 2021-02-18)	0445/14 (0110/20)
Göteborgs Stads plan för ridsport	2020–2024	Kommunfullmäktige 2019-12-10 § 13	0933/19
Göteborg Stads policy för säkerhetsåtgärder i planering av stadsmiljöer	2021–tills vidare	Kommunfullmäktige 2021-01-28 § 16	1429/18
Göteborg Stads program för besöksnäringens utveckling fram till år 2030	2018–2030	Kommunfullmäktige 2018-02-22 § 36	0333/18
Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	2021–2026	Kommunfullmäktige 2015-06-11 § 14 (reviderad 2020-11-12 § 17)	0759/19
Göteborgs Stads program för en jämlik stad	2018–2026	Kommunfullmäktige 2018-01-18 § 10	1377/17
Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor	2017–2023	Kommunfullmäktige 2017-01-26 § 12 (reviderad 2022-01-27 § 10)	1407/14 (0110/21)
Göteborg Stads program för lokalförsörjning	2020–2026	Kommunfullmäktige 2020-03-19 § 4	1006/18
Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhälle	2019–tills vidare	Kommunfullmäktige 2019-09-12 § 33	0704/17 (0110/20)
Göteborgs Stads riktlinje för hantering och upplåtelse av (skol-)lokaler i samband med	2012–tills vidare	Kommunfullmäktige 2012-05-31 § 5	0806/09 (0110/20)

övernattningsverksamhet mm vid idrottscuper och andra föreningsarrangemang för ungdomar			
Göteborg Stads riktlinje för markanvisningar	2021–tills vidare	Kommunfullmäktige 2021-05-20 § 22	1529/20
Göteborgs Stads riktlinjer för uthyrning av lokaler till förenings- och kulturlivet	2020–tills vidare	Kommunfullmäktige 2020-11-12 § 21	0602/20
Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program	2022–2026	Kommunfullmäktige 2022-06-16 § 4	0355/20
Göteborg Stads översiktsplan	2021/2022	Kommunfullmäktige 2009-02-26 § 10	0364/07
Handlingsplan för arbetet med de mänskliga rättigheterna i Göteborgs Stad	2019–2022	Kommunfullmäktige 2019-10-29 § 10	0110/18
Policy för fysisk tillgänglighet i Göteborgs Stad	2016–tills vidare	Kommunstyrelsen 2006-06-14 § 273	-
Strategi för utbyggnadsplanering	2014–2035	Byggnadsnämnden 2014-02-11 § 44	0477/11
Trafikstrategi för en nära storstad	2014–2035	Trafiknämnden 2014-02-06 § 44	0995/13

Bilaga 2. Programmets bidrag till de globala målen i Agenda 2030

För att uppnå en ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet antog FN:s generalförsamling år 2017 Agenda 2030 som bland annat består av 17 globala mål för hållbarhet, se Figur 2. Sverige och alla andra länder bär ett gemensamt ansvar för att målen ska uppnås till år 2030. I Sverige görs mycket av arbetet på kommunal nivå vilket betyder att Göteborgs Stad och andra kommuner har en viktig roll att förverkliga målen.

Figur 2. De 17 globala målen i Agenda 2030.

Eftersom det idrottspolitiska programmet spänner över många områden påverkar programmet ett större antal av de globala målen. Programmet bidrar med sina fyra mål framför allt till att uppfylla mål 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11 och 17.

Alla fyra mål i programmet påverkar mål 1, 3, 4, 5, 10 och 17. Det är framför allt programmets genomgående jämlikhetsperspektiv som har påverkan på mål 1, 5 och 10. Mål 3 och 4 får kraft av arbetet för att stärka förutsättningar för en fysisk aktivitet. Att programmet genomgående uppmuntrar till partnerskap med föreningsidrotten och andra aktörer bidrar till uppfyllelsen av mål 17.

Arbetet med idrottsanläggningar syftar bland annat till att skapa säkra och inkluderande grönområden för alla, vilket bidrar till uppfyllelsen av mål 11. Arbetet syftar även till att skapa hållbar, motståndskraftig och inkluderande infrastruktur vilket har påverkan på mål 9.

Arbetet med idrottsevenemang och elitidrott främjar en gynnsam och hållbar turism och därmed mål 8.